

Gmina Tyczyn

Nr 9 (455)
10.05. - 23.05.2009

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Budziwój

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

**Chwalcie
łaki umajone...**

28 kwietnia br. obradowała Rada Miejska w Tyczynie. Radni podjęli uchwały w sprawach:

> **rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Tyczyn za 2008 r.** Dochody budżetu w 2008 r. zrealizowane zostały w kwocie 33.603.434,41 zł, zaś wydatki w kwocie 32.757.607,74 zł. Nadwyżka wyniosła 845.826,67 zł. Na obsługę zadłużenia gmina wydała kwotę 2.409.982,00 zł. Stan zadłużenia Gminy na 31.12.2008 r. wynosił 6.971.341,20 zł, a wskaźnik zadłużenia do dochodów wynosi 20,75% (szczegółowe informacje o wykonaniu budżetu za ubr. podane będą w następnym „Głosie Tyczyna”),

> **absolutorium dla Burmistrza Tyczyna za 2008 r.** Wszyscy radni obecni na sesji głosowali za udzieleniem Burmistrzowi absolutorium za 2008 r.,

> **nieodpłatnego przekazania na majątek Gminy Miasto Rzeszów mienia komunalnego Gminy Tyczyn.** W związku z przejściem Białej do Rzeszowa następuje przekazanie działek komunalnych,

> **zmiany Planu Odnowy Miejscowości Borek Stary na lata 2008-2015.** W związku z możliwością aplikowania o środki unijne w ramach Programu Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach działania „Odnowa Wsi” przez organizację kościelne, w Planie wprowadza się zadanie o treści: „Remont ciągów pieszojezdnych przy zabytkowym zespole sakralno-klasztornym w miejscowości Borek Stary”, z terminem realizacji na rok 2009 oraz wartość szacunkową projektu - 130.005 zł, wkład własny - 65.005 zł, wkład ze środków UE - 65.000 zł,

> **zabezpieczenia w budżecie Gminy środków finansowych** na realizację programu „Partnerska sieć dla zrównoważonego rozwoju gmin dorzecza rzeki Wisłok” oraz udzielenia pomocy finansowej Związkowi Komunalnemu „Wisłok” na realizację programu. Są to uchwały korygujące poprzednie ustalenia Rady (z 20 marca 09). Skorygowany udział gminy Tyczyn w projekcie wynosi 3.562 zł, zaś zwrotna pomoc dla ZK Wisłok na realizację projektu wynosi 20.180 zł.

> **zmiany budżetu gminy Tyczyn na 2009 r.** Zgodnie z uchwałą, dochody budżetu ulegają zwiększeniu o 1.341.523,00 zł z tytułu:

- **uzyskania pomocy finansowej** z Powiatu Rzeszowskiego dla Miejsko-Gmin-

Ciąg dalszy na stronie 10

Wiosny czar

Zimowa, puchowa pierzynka, co świat otulała zniknęła i głęboko w szafie zdarzeń została.

Przywdziała teraz płaszczyk z soczystej zieleni utkany z kwiatusków i blasków promieni.

Jak dobra wróżka, co prezenty rozdaje tchnęła życie, ptaszkom glorie wysławiać daje.

Przyroda wypoczęta jak dziecko po nocy pięknie się rozwija, ujawnia czar siły i mocy.

Deszczuk, gdy przeemyje jej spragnione oblicze promienieje tym większym blaskiem i zachwytem.

Upiękzona, lśni w kryształkach - korale, jak dziewczyna wystrojona na spotkanie z ukochanym.

Wiatr, gdy powieje, suszy jej mokre włosy, czesze i strzepuje odrobiny rosy.

Wiosenna przyroda, jak panna na wydaniu urzeka wdziękiem swego blasku i czaru.

Anna Kocór

Konkurs plastyczno-literacki „Mój powiat - przestrzeń i miejsce”

W związku z obchodami 10-lecia Powiatu Rzeszowskiego Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie serdecznie zaprasza do wzięcia udziału w konkursie plastyczno-literackim „Mój Powiat - przestrzeń i miejsce”, organizowanym przez Starostwo Powiatowe w Rzeszowie.

Celem tego konkursu jest promocja naszego regionu i umożliwienie twórcom (zarówno profesjonalistom, jak i amatorom) prezentacji swojego talentu.

Prosimy o składanie prac konkursowych w M-GOK w Tyczynie do dnia 20 maja br. lub w Starostwie Powiatowym do 22 maja 2009 r.

Formularz zgłoszenia udziału w konkursie oraz szczegółowy regulamin konkursu dostępne są na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Rzeszowie: www.powiat.rzeszow.pl

Profesor o granicach

Nie jestem zaskoczony orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego - przyznaje prof. Michał Kulesza po rozprawie dotyczącej zgodności z ustawą zasadniczą przepisów dotyczących zmiany granic gmin i powiatów.

prof. Michał Kulesza

- Nie byłem zaskoczony, że Trybunał nie uznał za sprzeczne z konstytucją tych rozwiązań. Jestem natomiast zadowolony, że sędziowie dostrzegli w nich problem i będzie w tej sprawie sygnalizacja do parlamentu - tłumaczy.

Jak podkreśla, taka decyzja sędziów oznacza, że wyrok nie pozostanie bez echa, a efektem rozprawy będą wytyczne legislacyjne.

Michał Kulesza zauważa, że w tej kwestii jest ukształtowane orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego i dlatego gminy i powiaty, które zdecydowały się złożyć wnioski były w bardzo trudnej sytuacji. Zdaniem profesora, ich działania nie poszły na marne, ponieważ nastąpiła zmiana podejścia sędziów do obecnych przepisów.

- Fakt, że do władz trafia sugestia odnośnie zmiany przepisów oznacza, że w systemie wartości wyrok jest po stronie wnioskujących gmin, a nie obrońców dotychczasowych reguł - tłumaczy.

W opinii autora reform samorządowych z lat '90, gminy, które mogą utracić część swojego terytorium powinny, w kontekście wyroku TK, przede wszystkim aktywnie uczestniczyć w postępowaniu dotyczącym zmiany granic.

- Nie można w tej sytuacji się obrażać i poprzestać na stwierdzeniu, że my się nie zgadzamy. Trzeba na piśmie bronić swoich praw i interesów. Wchodzić w korespondencję z MSWiA i zmuszać ministra do reakcji na poszczególne stanowiska - apeluje Michał Kulesza.

Ciąg dalszy na stronie 10

Moja szkoła w Unii Europejskiej

6 kwietnia w ramach programu „Moja szkoła w Unii Europejskiej” obchodziliśmy Dzień Europejski.

Klasy I - VI pod kierunkiem swoich wychowawców przygotowały i przedstawiły programy poświęcone wybranym państwom wchodzącym w skład Unii Europejskiej. Inauguracyjny program zbiegł się w tym roku z piątą rocznicą członkostwa Polski w UE.

Było kolorowo, interesująco i egzotycznie. Mieliśmy okazję poznać obcą kulturę i obyczaje, a równocześnie przekonać się, jak wiele mamy wszyscy wspólnego.

Zaczął się od hiszpańskiego flamenco. Ogniste seniority z kl. I rozgrzały atmosferę do koloru własnych sukienek. Wprawdzie groźny byczek Fernando napędził niektórym strachu, bo bódł zajadłe, jednak niedługo. Okazało się, że ponad corridę przedkłada wygodne leże i spanko, bo ma pocziwina polskie konotacje.

Po żywiołowym występie pierwszaków na scenę niemal spłynęli niebiańscy bogowie - prosto z Grecji i z kl. II. Zeus ze swoją świtą wprowadzili nas w stan błęgiego, olimpijskiego spokoju. Jak się wkrótce okazało, na krótko. Młode Francuzeczki z kl. III wykonały wprost fantastycznie słynny taniec

kankan, zakończony brawurowymi gwiazdami i szpagatami. Bylibyśmy zostali do końca z rozdziawionymi ze zdumienia buziami, gdyby nie... wiosna! Irlandzka tym razem. Zielona i zwiewna przyniosła wraz z czwartoklasistami chwilowe wytchnienie i dawkę humoru. Za sprawą pewnej szkolnej scenki przekonaliśmy się, że Polacy i Irlandczycy mają ze sobą dużo wspólnego. Brytyjczycy z kl. V zaprosili nas na herbatkę i uroczco zachęcili do śmiałego wyznania „uczuć balkonowych”. Tak przynajmniej zrobili Romeo i Julia oraz Beatlesi.

A na koniec do Włoch, razem z kl. VI. Na koniec, bo i tak wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.

Teresa Kowal

SP Kielnarowa

Patrycja finalistką!

Matematyka często dla wielu uczniów wydaje się trudnym przedmiotem. Jednak, kiedy uda mi się zainteresować nią i zmotywować ich do pracy, odczuwają satysfakcję z umiejętności rozwiązywania trudniejszych zadań. Wtedy matematyka

dla wielu z nich staje się dyscypliną sportu. Chcą być coraz lepsi, wyżej stawiają sobie poprzeczkę i chcą sprawdzić się na matematycznych olimpiadach.

W tym roku szkolnym dwie uczennice ze SP w Kielnarowej **Ania Welc** i **Patrycja Kopiec** zakwalifikowały się do etapu wojewódzkiego konkursu matematyczno-przyrodniczego. Odbył się on 14 marca w Rzeszowie. Uczestnicy musieli zmierzyć się z problemowymi zadaniami z matematyki i przyrody. W ciągu 90 minut uczniowie mieli do rozwiązania 28 zadań, które wymagały wnikliwej analizy. Ważne było czytanie ze zrozumieniem, logiczne myślenie i szybkość w wykonywaniu działań matematycznych. Trzeba też było umieć radzić sobie ze stresem.

Warto było się trudzić. Patrycja Kopiec została finalistką uzyskując 40 pkt na 50 możliwych. Ani Welc zabrakło 3 pkt do tytułu finalisty, ale wiedza, którą zdobyła na pewno zaowocuje innym razem. Wyniki konkursu sprawiły ogromną radość dziewczynkom i nauczycielom, którzy z pasją przekazywali im wiedzę i wskazywali na użyteczność przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.

Anna Kozdraś

SP Borek Stary

Komputery dla uczniów

W ostatnich latach Unia Europejska dofinansowała zakup komputerów, urządzeń zewnętrznych oraz oprogramowania dla wielu szkół w Polsce. Środki pieniężne na dofinansowanie akcji wyłożył Europejski Fundusz Społeczny.

W Szkole Podstawowej w Borku Starym funkcjonuje pracownia komputerowa składająca się z 10 jednostek

uczniowskich i serwera. Szkoła otrzymała pracownię w 2005 r.

Od momentu oddania do użytku wykorzystywana jest przede wszystkim do realizacji celów edukacyjnych w zakresie określonym przez podstawę programową z poszczególnych przedmiotów. Ale to nie wszystko. W szkole realizujemy wiele projektów, których odbiorcami są uczniowie i nauczyciele. Nauczyciele doskonalili swoje umiejętności w zakresie języka angielskiego, a uczniowie uczestniczyli w programach: „Rozwijamy talenty”, „Więcej języka angielskiego w szkołach wiejskich” itp. Duże znaczenie ma stałe połączenie z Interne-

tem, które pozwala korzystać z ogromnych zasobów światowej sieci.

W 2008 r. szkoła otrzymała Centrum Multimedialne składające się z czterech komputerów, zainstalowanych w bibliotece szkolnej. Pozwala ono uczniom i nauczycielom korzystać z bogatego zestawu programów multimedialnych zainstalowanych na dyskach komputerów oraz z wiedzy zawartej na stronach www.

Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej cieszy się dużym zainteresowaniem użytkowników. Uczniowie doskonalą swoją wiedzę przygotowując się do udziału w różnych konkursach, odrabiają zadania domowe, przygotowują materiał na akademię i apel szkolny.

Minęła piąta rocznica przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i właśnie pracownia komputerowa, i Centrum Multimedialne są namacalnymi dowodami korzyści wynikających z akcesu.

Lucjan Osiadły

SP Borek Stary

Dbajmy o Ziemię, bo mamy ją tylko jedną!

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Borku Starym rozpoczęli przygotowania do Światowego Dnia Ziemi uczestnicząc w warsztatach ekologicznych „Razem dbamy o nasze środowisko”, prowadzonych przez Stowarzyszenie EKOSKOP.

Dzieci po raz kolejny poszerzały swoją wiedzę na temat niebezpiecznych odpadów i sposobu segregacji śmieci. Aktywnie uczestniczyły w prowadzonych zajęciach, których celem było promowanie postaw ekologicznych.

Natomiast 28 kwietnia odbyła się szkolna akademia z okazji Dnia Ziemi, podczas której uczniowie klas II i III zaprezentowali program słowno-muzyczny z wykorzystaniem „Abecadła Śmiecia-

dła”, który zachęcał do działań związanych z ochroną środowiska.

Młodzi aktorzy zaprezentowali również ten program rodzicom podczas wywiadówki.

Nasi „mali ekolodzy” nie mają wątpliwości, że apel skierowany nie tylko do uczniów, ale również do społeczności lokalnej przyniesie oczekiwane rezultaty!

Ekologiczne przesłanie naszych uczniów zawierało się w słowach: „Dbajmy o Ziemię, bo mamy ją tylko jedną!”

Anna Filip

SP Budziwój

Dzień Ziemi

Na tegoroczne Święto Ziemi przygotowaliśmy w naszej szkole w środę 22 kwietnia program artystyczny w wykonaniu uczniów klasy 0a, IIa, IIIa, Va oraz 21 GZ „Ekoludki” pod kierunkiem pań: **Reginy Kawy, Joanny Nowak i Iwony Woźniak**. Złożyły się nań dwie inscenizacje, piosenki oraz wierszyki z edukacyjnej książeczki „Abecadło Śmieciadło” wydanej przez Stowarzyszenie „Ekoskop” i Związek Komunalny „Wisłok”.

Uczniowie wykonali też plakaty związane tematycznie z ochroną Ziemi, które zostały wykorzystane podczas uroczystego apelu, a następnie ozdobiono nimi korytarze szkoły. Mogli je obejrzeć także rodzice podczas wywiadówki

Ciąg dalszy na stronie 6

w czwartek 23 kwietnia. Prowadzona jest również zbiórka makulatury i baterii.

Mamy nadzieję, że nie spełni się prorocтво plemienia Indian Cree:
*„Dopiero gdy padnie ostatnie drzewo,
dopiero gdy ostatnia rzeka zostanie za-
truta, dopiero gdy złapią ostatnią rybę,
dopiero wtedy okaże się, że pieniędzy nie
da się jeść”.*

SP Tyczyn

Klub Miłośników Książki - aby czytanie stało się przyjemnością

W roku szkolnym 2008/2009 Stowarzyszenie na Rzecz Rodziny „Szczęśliwy Dom” w Rzeszowie oraz Fundacja PZU w Warszawie kontynuują realizację projektu, pt. Klub Miłośników Książki. Tym razem działalność Klubu została rozszerzona i objęła uczniów Szkoły Podstawowej w Białej (obecnie SP nr 9 w Rzeszowie), Tyczynie i Budziwoju. Podobnie jak w poprzedniej edycji projektu, kładziemy nacisk na szerzenie motywacji czytelniczej i potrzeby obcowania z książką, co jest szczególnie ważne dzisiaj, w dobie komputerów i Internetu -

Klub Miłośników Książki przy Szkole Podstawowej w Tyczynie

Dla środowiska działamy razem

W naszej szkole dla klas Ia i IIIa w ramach projektu Stowarzyszenia „EKOSKOP” „Dla środowiska działamy razem” odbyły się zajęcia o tematyce związanej z ochroną środowiska, segregacją oraz recyklingiem odpadów.

Wsparcie dla projektu zostało udzielone przez Islandię, Lichtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także ze środków budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych.

Zajęcia prowadziła pani Katarzyna Ruszała - prezes Stowarzyszenia „EKOSKOP”. Zacytuję fragment prze-

ślania Stowarzyszenia: „Zacznijmy być „nowoczesnymi Europejczykami” i nauczymy się segregować odpady. Wyrzucajmy posegregowane odpady opakowaniowe do odpowiednio oznakowanych pojemników przeznaczonych na plastik, papier, szkło, metale, przeterminowane leki (w aptekach) czy baterie (w szkołach). Segregacja odpadów to ekologiczna konieczność, oszczędność surowców i zasobów surowcowych, obywatelski nawyk, symbol nowoczesnego stylu życia oraz dotyczący wszystkich mieszkańców obowiązek prawny”.

Iwona Woźniak
szkolny koordynator ds. ekologii

Klub Miłośników Książki przy Szkole Podstawowej w Budziwoju

mówi Iwona Bukała-Siedlecka autorka i realizatorka projektu.

Projekt skierowany jest do uczniów klasy 4, 5 i 6 wymienionych szkół i realizowany w formie pozalekcyjnych warsztatów. Prowadzone zajęcia różnią się od typowych lekcji szkolnych, oprócz wspólnego czytania i omawiania wybranych utworów literackich, uczestnicy wykonują do nich ilustracje i inscenizacje. Ponadto dużą popularnością wśród uczestników cieszą się różne konkursy np. rozstrzygnięty w marcu konkurs literacki na najciekawszą baśń, legendę i opowiadanie. Atrakcyjność konkursów zwiększają nagrody książkowe dla zwycięzców. To, co mnie bardzo cieszy, to fakt, że uczniowie bardzo chętnie czytają książki poza zajęciami a następnie ich treść opowiadają na naszych spotkaniach - dodaje pani Iwona.

Dni Otwarte Publicznego Gimnazjum w Tyczynie

Ostatni dzień dni otwartych, to sportowe emocje w postaci rozgrywek Szkół Podstawowych, które odbyły się w hali sportowej tyczyńskiego gimnazjum 8 kwietnia br.

< Bieg drużyn z materacami

Do turnieju zgłosiło się 5 Szkół Podstawowych z: Kielnarowej, Budziwoja, Tyczyna, Matysówki i Hermanowej. Łącznie z wszystkich szkół przyjechało ponad 100 uczniów.

Uroczystego otwarcia turnieju dokonała Wicedyrektor Szkoły mgr **Malgorzata Kędzierska**. Uczniowie brali udział w następujących konkurencjach:

> **wyścigi rzędów** - konkurencja drużynowa, polegająca na pokonaniu krótkiego odcinka trasy z wykonaniem odpowiedniego zadania, np.: skoki, biegi na czworakach, itp.

> gra „**dwa ognie**” - rozgrywki przeprowadzone zostały systemem „każdy z każdym”. Mecz toczył się do 7 zbić.

> **konkurs rzutów do kosza** - każdy zawodnik wykonywał po 2 rzuty wolne. Każdy rzut miał wartość 1 punktu. Suma

punktów drużyny decydowała o kolejności miejsca w konkursie.

> **skok w dal z miejsca** - konkurencja ta polegała na sumowaniu skoków poszczególnych zawodników danej drużyny.

> **zwinnościowy tor przeszkód** - zawody odbywały się w formie sztafetowej.

O kolejności decydował łączny czas wszystkich uczestników danej drużyny.

Po dwóch pierwszych konkurencjach na prowadzenie wysunęła się SP z Hermanowej. Turniej wygrała jednak SP z Tyczyna i to po raz drugi w tej pięknej i emocjonującej imprezie szkół podstawowych z Gminy Tyczyna.

Na drugim miejscu uplasowała się Szkoła Podstawowa z Hermanowej. Wyniki pozostałych szkół: III m. - SP Budziwój, IV m. - SP Matysówka, V m. -

Dyr. Bożena Żurawska wręcza nagrodę zwycięzcom turnieju

SP Kielnarowa.

Tradycyjnie zdobywca I miejsca - SP Tyczyn, otrzymał nagrodę rzeczową w postaci DVD ufundowaną przez Dyrektora Gimnazjum w Tyczynie.

Każda drużyna otrzymała okolicznościowy dyplom i puchar. Nagrody wręczała Dyrektor Publicznego Gimnazjum w Tyczynie mgr **Bożena Żurawska**.

Organizatorem i prowadzącym imprezę był **Wiesław Kisiel** wraz z zespołem nauczycieli wychowania fizycznego.

Opracowała mgr Iwona Filip

Klub Miłośników Książki przy Szkole Podstawowej nr 9 w Rzeszowie

A co mówią sami uczestnicy projektu? Klub Miłośników Książki to wspaniały pomysł, na spędzanie wolnego czasu - mówi Magdalena Kuc, uczestniczka Klubu w Szkole Podstawowej w Tyczynie. Na zajęciach uczymy się, zdobywamy wiedzę. Co pewien czas organizowane są konkursy, w których

zdobynamy nagrody książkowe - dodaje Madzia.

Klub Miłośników Książki to szansa na wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół, ponadto daje możliwość rozwijania zdolności i zainteresowań młodego człowieka. Klubowicze redagują gazetkę pt. „Świat młodzieży”, w której zamieszczają własne utwory literackie, przygotowują krzyżówki, piszą o swoich zainteresowaniach i hobby.

Tegoroczny program Klubu Miłośników Książki został wzbogacony o wyjazdy do kina i teatru oraz muzeów znanych polskich pisarzy, warto dodać, że wyjazdy te są w całości finansowane z dotacji Fundacji PZU. Ponadto ważnym elementem projektu jest wsparcie bibliotek szkolnych poprzez zakup książek dla placówek biorących udział w projekcie.

Do uczestniczenia w zajęciach zaprasza Madzia Kuc: Zachęcam do chodzenia na Klub Miłośników Książki, gdyż to połączenie zabawy i nauki. Zamiast nudzić się w domu, można przecież przyjść do nas i razem z nami miło spędzać czas.

Iwona Buwała

Wykaz przyznanych dotacji dla organizacji pozarządowych na realizację zadań gminy w 2009 r.

Rodzaje zadań:

> Działalność szkoleniowa dzieci, młodzieży i dorosłych w piłce nożnej w miejscowości Tyczyn. Dotację przyznano Miejskiemu Klubowi Sportowemu „Strug Tyczyn”, w Tyczynie w wysokości 65.000 zł.

> Działalność szkoleniowa dzieci, młodzieży i dorosłych w piłce nożnej w miejscowości Budziwój. Dotację przyznano Ludowemu Klubowi Sportowemu „Grunwald” w Budziwoju w wysokości 13.000 zł.

> Działalność szkoleniowa dzieci, młodzieży i dorosłych w piłce nożnej w miejscowości Hermanowa. Dotację przyznano Ludowemu Klubowi Sportowemu „Herman” w Hermanowej w wysokości 45.000 zł.

> Działalność szkoleniowa dzieci, młodzieży i dorosłych w tenisie stołowym i łucznictwie w miejscowości Kielnarowa. Dotację przyznano Ludowemu Klubowi Sportowemu „Jar” w Kielnarowej w wysokości 39.000 zł.

> Działalność szkoleniowa dzieci i młodzieży w akrobatyce sportowej w miejscowości Tyczyn. Dotację przyznano

Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Fli-mero” w Tyczynie w wysokości 9.000 zł.

> Działalność szkoleniowa dzieci i młodzieży w tenisie stołowym w miejscowości Borek Stary. Dotację przyznano Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu w Borku Starym w wysokości 3.000 zł.

> Działalność szkoleniowa dzieci, młodzieży w zapasach i tenisie stołowym w miejscowości Budziwój. Dotację przyznano Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Budziwój” w Budziwoju w wysokości 2.000 zł.

> Działalność szkoleniowa dzieci i młodzieży w piłce nożnej, siatkówce, koszykówce, lekkoatletyce, tenisie stołowym, karate w miejscowości Tyczyn. Dotację przyznano Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Dyskobol” w Tyczynie w wysokości 5.000 zł.

> Działalność szkoleniowa dzieci i młodzieży w karate w miejscowości Tyczyn. Dotację przyznano Stowarzyszeniu Sztuk Walki z siedzibą w Rzeszowie w wysokości 2.000 zł.

> Opieka socjalna i pielęgnacyjna osób chorych, starszych i niepełnosprawnych. Dotację przyznano NZOZ Centrum Pie-

legniarstwa Środowiskowo-Rodzinnego Caritas Diecezji Rzeszowskiej z siedzibą w Tyczynie w wysokości 5.000 zł.

> Wspieranie działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych. Dotację przyznano Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Tyczynie w wysokości 6.000 zł.

> Wspieranie działań na rzecz profilaktyki i uzależnień. Dotację przyznano Stowarzyszeniu Trzeźwościowemu „Wyzwolenie” z siedzibą w Tyczynie w wysokości 2.000 zł.

> Wspieranie lokalnych inicjatyw kulturalnych. Dotację przyznano Stowarzyszeniu Rodzin Katolickich Diecezji Rzeszowskiej w wysokości 1.000 zł.

> Dowóz uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Tyczyn do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Kielnarowej-Czerwonkach. Dotację przyznano Polskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym z siedzibą w Rzeszowie w wysokości 9.000 zł.

Krystyna Knutel

Bezrobocie w Gminie - I kwartał 2009 r.

Największa stopa bezrobocia jest w Kielnarowej 8,1%, natomiast Budziwój i Borek Stary to miejscowości, gdzie bezrobocie kształtuje się na najniższym poziomie. W tym kwartale ujęliśmy do statystyk jeszcze Białą, ponieważ nie wszyscy zarejestrowani bezrobotni zmie-

nili swój adres zameldowania, dlatego też dane dotyczące bezrobocia z Białej nie odzwierciedlają stanu faktycznego.

Mimo tak rozreklamowanego kryzysu sytuacja w naszej gminie nie jest najgorsza, jednak wciąż jest zbyt mało ofert pracy dla osób z niskim wykształceniem

i bez kwalifikacji, a także dla tych, którzy chcą wrócić na rynek pracy po dłuższej przerwie. Brakuje też wolnych miejsc pracy dla osób z wykształceniem wyższym, ale dzięki stażom jakie refunduje Urząd Pracy mogą nabywać wiele umiejętności praktycznych, które na pewno okażą się przydatne przy poszukiwaniu pracy.

Wszystkie oferty pracy i oferty staży, jakimi dysponuje Urząd Pracy dostępne są na stronie internetowej www.pup.rzeszow.pl

Stopa bezrobocia w I kwartale 2009 utrzymuje się na tym samym poziomie co w ubiegłym IV kwartale 2008 r.

Miejscowość	B+Z		B-Z		Razem	Stopa bezrobocia
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni		
Biała	1	1	3	12	17	1,4
Borek Stary	5	4	39	9	57	5,9
Budziwój	8	14	60	51	133	6
Hermanowa	9	12	34	53	108	7,5
Kielnarowa	9	9	32	36	86	8,1
Matysówka	6	7	27	21	61	7,4
Tyczyn	11	11	65	58	145	7,5
Razem	49	58	260	240	607	6,8

Elżbieta Woźniak

Uwaga czytelnicy!

Następny numer „Głosu Tyczyna” ukaże się z datą
24 maja 2009 r.

Termin składania tekstów upływa
18 maja 2009 r.
Zdjęcia mile widziane.

Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale

zaprasza rolników do skorzystania z pomocy przy wypełnianiu **wniosków obszarowych na rok 2009**.

Taką pomoc można uzyskać od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00 w Biurze Doradcy w Tyczynie.

Biuro będzie również czynne 9 maja (sobota) w godz. od 8.00 do 12.00. Odpłatność: 15 zł za wniosek plus 1,00 zł za każdą działkę ewidencyjną.

Podstawowy termin składania wniosków upływa 15 maja. Ci, którzy nie zdążą złożyć swoich wniosków w podstawowym terminie będą mogli co prawda zrobić to do 9 czerwca br., ale w takim wypadku należne im płatności zostaną zmniejszone o 1% za każdy roboczy dzień opóźnienia.

Pomoc finansowa na zbiór i transport padłych zwierząt gospodarskich

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w Rzeszowie informuje, że z dniem 1 kwietnia 2009 r. pomoc finansowa na zbiór, transport i unieszkodliwianie padłych zwierząt gospodarskich jest udzielana pod warunkiem dokonania zgłoszenia padnięcia zwierzęcia gospodarskiego z gatunku: bydło, owce, świny lub konie i jego unieszkodliwienia zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Ograniczenie to wynika z § 14 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. Nr 22 poz. 121).

Obowiązujące przepisy nakładają na posiadacza bydła, owiec i kóz obowiązek składania zgłoszeń w terminie do 7 dni od daty padnięcia, a w przypadku trzody chlewnej do 30 dni od daty padnięcia.

Oznacza to, że producent rolny, który nie zgłosi do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w terminie padnięcia swojego zwierzęcia ponieśli całkowity koszt utylizacji.

Marcin Ciżła

Kierownik Biura Powiatowego ARiMR

Komunikaty Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

> w sprawie przedłużenia do dnia 31 października 2009 r. okresu zasiłkowego, na który ustalane jest prawo do świadczeń rodzinnych oraz zmiany zasad przyznawania dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Ustawą z dnia 17 października 2008 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 18 grudnia 2008 r., Nr 223, poz. 1456), okres zasiłkowy ustalony został na okres od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. W związku z tym, bieżący okres zasiłkowy, który rozpoczął się 1 września 2008 r., został przedłużony do 31 października 2009 r.

Prawo do dodatków związanych z nauką dziecka ustalane jest odpowiednio do obowiązujących dotychczas zasad poświadczenia nauki dziecka, uwzględniając zarówno bieżący rok szkolny 2008/2009, jak i dwa miesiące (wrzesień, październik 2009) przyszłego roku szkolnego.

W związku z powyższym Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie informuje, iż aby otrzymać dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2009/2010 należy jak najszybciej wystąpić z wnioskiem o przyznanie przedmiotowego dodatku.

Wnioski należy składać w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tyczynie w pokoju nr 12, od poniedziałku do piątku w godz. od 7.30 do 15.30.

> w sprawie zmian zasad przyznawania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka.

Od 1 listopada 2009 r., przy ubieganiu się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, jak również o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka, wymagane będzie przedłożenie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego, że matka dziecka pozostawała pod opieką lekarską przez okres co najmniej od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, formę opieki medycznej oraz wzór

Jeśli szukasz pracy...

Nazwa stanowiska	nr oferty
- kierowca kat. C + ADR	1834
- położna	1832
- recepcjonista	1831
- sprzedawca na stoisku mięsnym	1829
- konserwator	1828
- pielęgniarka	1826
- fryzjer	1824
- pracownik administracyjno-biurowy	1821
- mechanik samochodowy	1816
- tynkarz	1814
- sprzedawca bielizny	1811
- kierowca TIRA	1810
- kierowca kat. C + HDS	1808
- monter dociepień	1804
- instruktor nauki jazdy	1803
- pracownik ogólnobudowlany	1802
- operator maszyn do produkcji folii	1801
- szef kuchni - kucharz	1799
- technik - mgr analityki medycznej	1797
- pracownik produkcji okien	1795
- piekarz	1791
- pielęgniarka środowiskowa	1788
- pomoc kuchenna	1783

Te i inne oferty pracy znajdziesz
w Gminnym Centrum Pracy
(Tyczyn, ul. Rynek 25) czynnym
od poniedziałku do piątku w godz.
7.30-15.30.
Tel. 017 22-91-885.

Przypominamy, że 31 marca br.
upłynął termin płatności za wieczyste
użytkowanie działek gminnych.
Należność należy wpłacić
w kasie Urzędu Miejskiego lub na
konto Gminy Tyczyn
nr 64 9164 0008
2001 0000 0286 0015
w Banku Spółdzielczym w Tyczynie.

wymaganego zaświadczenia. Powyższy warunek nie dotyczy opiekunów prawnych dziecka i osób, które wystąpiły do sądu o przysposobienie dziecka.

Wymóg ten nie dotyczy także osób, które złożyły wnioski o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka przed 1 listopada 2009 r.

Opisane zmiany wynikają z art. 7 i 18 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z dnia 31 grudnia 2008 r., Nr 237, poz. 1654).

Rada uchwaliła...

Ciąg dalszy ze strony 3

nego Ośrodka Kultury w Tyczynie w kwocie 4.000,00 zł na dofinansowanie imprez: Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewaczych - 1.500,00 zł, III Otwarte Mistrzostwa Zespołów Cheerleaders - 1.500,00 zł, X Powiatowa Parada Orkiestr Dętych - 1.000,00 zł,
- udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych 1.137.523,00 zł. W związku ze zmianami granic dla Gminy Tyczyn dokonano korekt w kwotach subwencji oświatowej, która po zmianach wynosi 9.835.289,00 zł czyli jest niższa o 642.284,00 zł, subwencji ogólnej, która po zmianie wynosi 3.590.966,00 zł - zmniejszenie o 495.239,00 zł. W budżecie gminy na 2009 r. o powyższe kwoty zostały zmniejszone udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych. Znajdą już ostateczne kwoty zmniejszeń subwencji ogólnej i oświatowej zwiększa się jednocześnie udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych o tę samą kwotę.
- uzyskania dotacji z MSWiA w wysokości 200.000,00 zł na usuwanie skutków klęsk żywiołowych.
Przychody budżetowe zwiększa się 2.546,70 zł. O tę kwotę, po weryfikacji sald kont, ostatecznym zamknięciu ksiąg rachunkowych urzędu i sporządzeniu bilansu zwiększa się nadwyżkę budżetową, która ostatecznie wynosi 908.280,40 zł.

Wydatki w kwocie 418.260,36 zł przeznacza się na:

1. Przebudowę drogi gminnej Kielnarowa - Tyczyn - Biała - Matysówka Łany. W budżecie 2009 r. zaplanowano na to zadanie 200.000 zł oraz 100.000 zł ze środków powodziowych. Po przeprowadzeniu przetargu wartość robót wynosi 280.352,88 zł, z tego:

> na odcinku 350 mb prace obejmować będą wykonanie podbudowy z kruszyw łamanych, położenie masy bitumicznej, wykonanie poboczy i zjazdów, odwodnienia na wartość 183.293,08 zł - zadanie realizowane w ramach usuwania skutków powodzi;

> na odcinku 230 mb prace obejmować będą wykonanie podbudowy z kruszyw łamanych, położenie masy bitumicznej, wykonanie poboczy i zjazdów, odwodnienia - zadanie realizowane ze środków własnych 97.060 zł.

2. Przebudowa ul. Potoki w Tyczynie. W budżecie 2009 r. zaplanowano kwotę 150.000 zł oraz 100.000 zł ze środków powodziowych. Po przeprowadzeniu przetargu wartość robót wynosi 230.967,28 zł. Prace obejmować będą wykonanie podbudowy z kruszyw łamanych, położenie masy bitumicznej, wykonanie obustronnych poboczy, zjazdów i odwodnienia na odcinku 500 mb - zadanie realizowane w ramach usuwania skutków powodzi.

3. Zakup działek

a) Tyczyn - wykonano mapy na podział

działek stanowiących drogę dojazdową do osiedla przy ul. Stawowej. Na zakup działki niezbędne są środki w wysokości 17.665 zł;

b) Kielnarowa - wykonano mapy na podział działek przyległych do drogi gminnej Kielnarowa Zawodzie - Borek Stary. Wartość działek wynosi 5.000,00 zł;

c) Koszty notarialne - 7.335,00 zł

Łączna kwota zakupu działek na poszerzenie dróg wyniesie 30.000 zł. Środki pozyskuje się z oszczędności po przetargu na drogę Tyczyn Potoki - 19.033 zł, brakującą kwotę 10.967 zł przenosi się z remontów dróg.

> **zmiany uchwały dot. określenia sposobu poboru podatku** od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego oraz wyznaczenia inkasentów i ustalenia wynagrodzenia za inkaso. Zmiana dotyczy inkasenta w Matysówce - jest nim obecnie pan Roman Szyszka,

> **zmiany dot. zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2009 r.** Zmiana związana jest ze zmianą składu Komisji Rewizyjnej, w której skład weszła radna Barbara Trzyna.

> **wyrażenia zgody na ustanowienie służebności gruntowej;** służebność dotyczy działki nr 1778/2 w Tyczynie, na rzecz każdorazowego właściciela i posiadacza działki nr 1779,

> **przeznaczenia do sprzedaży mienia komunalnego;** jest nim działka nr 1778/2 o pow. 0.2933 ha w Tyczynie.

(bs)

Burmistrz Tyczyna

działając na podstawie art.35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261 poz. 2603) informuje, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, ul. Rynek 18 został umieszczony **wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze przetargu** dotyczący działek:

Tyczyn nr: 414 o pow. 0.2821 ha, 415 o pow. 0.3401 ha, 1009/1 o pow. 0.2707 ha;

Kielnarowa nr: 108 o pow. 0.27 ha, 1928/1 o pow. 0.82 ha, 1960 o pow. 0.37 ha, 1928/3 o pow. 0.36 ha, 1984/12 o pow. 0.20 ha, 1928/4 o pow. 0.36 ha, 1947 o pow. 0.10 ha, 1453/3 o pow. 0.08 ha;

Budziwój nr: 2622/1 o pow. 0.14 ha, 2623/2 o pow. 0.05 ha, 2821 o pow. 0.16 ha; Borek Stary nr: 314/3 o pow. 0.10 ha, 473/6 o pow. 0.50 ha, 314/4 o pow. 0.24 ha, 473/7 o pow. 0.31 ha, 2185/4 o pow. 0.08 ha, 1473/1 o pow. 0.25 ha, 473/4 o pow. 0.75 ha, 1353 o pow. 0.35 ha oraz w drodze bezprzetargowej działki nr 1506/2 w Tyczynie.

Bliższe informacje dotyczące wyżej wymienionych nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pokój nr 11.

Profesor o granicach

Ciąg dalszy ze strony 3

Profesor przyznał, że w trakcie prac na „ustawę metropolitalną” pojawiła się propozycja zmiany przepisów dotyczących przesuwania granic. Uznano wówczas, że skoro mają powstać zespoły miejskie, to korekty granic nie wchodzi w grę. „Po to powstają zespoły, aby współpracować, a nie wyrywać czyjeś terytorium” - tłumaczono.

Z tej nowelizacji zrezygnowano ponieważ służby legislacyjne rządu uznały, że wykracza ona merytorycznie poza zakres ustawy o zespołach miejskich.

- Propozycja więc czeka, być może na sygnalizację ze strony Trybunału Konstytucyjnego - mówi profesor.

TK uznał w środę, że przepisy dotyczące zmiany granic gmin i powiatów zawarte w ustawach ustrojowych obu samorządów są zgodne z ustawą zasadniczą i Europejską Kartą Samorządu Lokalnego. Sędziowie zapowiedzieli jednak skierowanie do parlamentu sugestii odnośnie potrzeby większej ochrony praw jednostek, których procedura zmiany granic dotyczy.

2009-04-09 Serwis Samorządowy PAP

Półka z książkami

Małgorzata Musierowicz to pisarka znana najbardziej z „Jeżycjady” - cyklu osiemnastu książek o losach rodziny Borejów i jej przyjaciół. Najnowsza powieść z tego cyklu to „Sprężyna”.

Główną bohaterką jest Łusia (córka Idy) - tytułowa „sprężyna wydarzeń”, która namawia ciotkę Gabrysię, żeby wreszcie zrobiła coś dla siebie, a nie tylko dla innych. Najstarsza z córek Borejki (która jest już babcią) ulega namowom siostrzenicy i jedzie do Patrycji (siostry) na wieś. W czasie jej powrotu do domu wydarzy się coś, co sprawi, że Gabrysia odczuje, jak bardzo jest przez wszystkich kochana i potrzebna rodzinie. Inny wątek, jaki Musierowicz rozwija w „Sprężynie” to odwieczna walka „psychologiczna” pomiędzy kuzynami: Józkiem (synem Idy) i Ignacym (synem Gabrysi), którzy również przyjechali do ciotki Patrycji. Przełomem w ich wspólnym „kuzynowskim” życiu będzie pewne wydarzenie, po którym Józinek przestanie nazywać Ignasia „miągwą”.

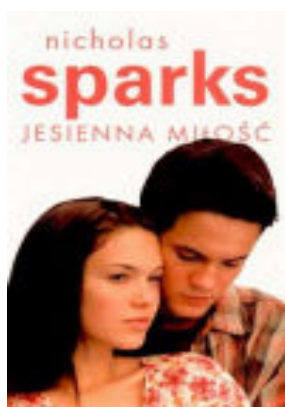
Na kartach powieści przewijają się również imiona innych bohaterów, znanych z wcześniejszych tomów „Jeżycjady”, dzięki czemu możemy się dowiedzieć, m.in., co nowego u Kreski - wnuczki prof. Dmuchawca. Pojawia się też Bernard Żeromski - mąż Anieli Kowalik - wraz z dorastającymi synami.

Jak w każdej książce M. Musierowicz, także i w „Sprężynie” odnajdziemy klimat rodzinnego ciepła, niemal „bajki”, do której ciągle chce się wracać, jak do baśni czytanych w dzieciństwie.

Nicholas Sparks to współczesny pisarz amerykański, którego książki przetłumaczono na 33 języki. Jedną z wielu powieści, jakie napisał jest „Jesienna miłość”, która została sfilmowana w 2002 r. pt. „Szkoła uczuć”.

Bohaterami „Jesiennej miłości” są: 17-letni Landon, młody „niepokorny”, którego ojciec jest wpływowym kongresmenem, i Jamie - córka owdowiałego pastora. Para bliżej poznaje się na zajęciach teatralnych, na które chłopak zapisuje się tylko dlatego, że „nie trzeba się tu uczyć”. Landon Carter traktuje Jamie z góry: jest ona przecież córką pastora, nie chodzi na prywatki, nie maluje się, nosi wyłącznie brązowe swetry i cały czas ma przy sobie Biblię.

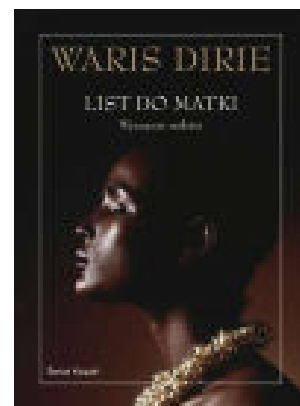
Okoliczności sprawiają, że właśnie z Jamie chłopiec idzie na szkolny bal, bo... nie ma z kim iść. Dziewczyna zgadza się na wspólne wyjście pod jednym warunkiem: Landon ma obiecać, że się w niej nie zakocha. Prośba wydaje się łatwa do spełnienia - przecież Carter w ogóle nie interesuje się Jamie. Ale wspólnie spędzone chwile w czasie pracy nad rolami, jakie mają grać w przedstawieniu, sprawiają, że chłopak zaczyna nieco inaczej patrzeć na koleżankę.

Finał tej historii nie jest jednak w żadnym razie tak „cukierkowy”, jak by można się spodziewać, bo Jamie skrywa tajemnicę, którą wyjawia Landonowi dopiero wtedy, kiedy naprawdę mu zaufa.

Waris Dirie to nie tylko była światowa modelka, ale również autorka bardzo poczytnych biograficznych książek, m.in. „Kwiatu Pustyni” i „Córki Nomadów”. Jako pierwsza z kobiet publicznie opowiedziała o brutalnym rytuale, jakiemu została poddana. Polega on na okaleczeniu kobiecych narządów płciowych. „Zabieg” ten odbywa się w skandalicznych warunkach higienicznych przy użyciu nierzadko żyłki lub brzytwy. Takemu rytuałowi poddawane są tysiące dziewcząt w krajach afrykań-

skich; wiele z nich wykrwawia się na śmierć. A według wielowiekowej tradycji tylko takie kobiety, po „przystosowaniu”, mogą wyjść za mąż, bo nieobrzezanych Afrykanek żaden mężczyzna nie poślubi. Waris od wielu lat zabiega o to, by takie rytuały były zakazane. Utworzyła nawet fundację, która pomaga kobietom poddanym okaleczeniu narządów płciowych, zapewniając im, m.in. pomoc medyczną.

„**List do matki. Wyznanie miłości**” to bardzo osobista książka Waris. Napisana została w formie długiego listu skierowanego do mamy autorki - Afrykanki, Somalijki, wychowanej w określonej tradycji i kulturze - która nie rozumie, dlaczego z takim uporem córka walczy z rytuałem „obrzezania” kobiet. Dla niej bowiem „przystosowanie” jest zabiegiem potrzebnym i koniecznym i nie widzi ona jakiegokolwiek sensu w działaniach Waris, która stara się za wszelką cenę przekonać świat o karygodności takiego rytuału.

Książka powstała po pobycie matki Dirie w Austrii (gdzie mieszka Waris). Jednak w czasie jej wizyty pisarka nie mogła otworzyć się, by przekazać mamie wiele swoich przemyśleń i refleksji. Czytając „List do matki”, poznamy Waris - Afrykankę, borykającą się z rozmaitymi trudnościami i kłopotami, która chce być rozumiana i doceniana przez własną mamę. Czy jej się to uda?

Zapraszam do lektury.

Agnieszka Janda

Burmistrz Tyczyna
Kazimierz Szczepański
przyjmuje mieszkańców gminy
i interesantów
w każdy poniedziałek
w godz. 8.00-15.00 (I piętro)

Sukcesy tyczyńskich karateków

Ogólnopolski Turniej Ju-Jitsu Karate o Puchar Podbeskidzia w Żywcu - 28 marca.

Na zawody w Ju-Jitsu Karate przyjechało ponad 150 zawodników z całej Polski. Podkarpacką Szkołę Praktycznej Samoobrony reprezentowało 14 zawodników (10 z Tyczyna i 4 z Rzeszowa).

Medale w kata i kata z bronią indywidualnie wywalczyli: **Karolinka Mendoń** (2 złote), **Magdalena Skotnicka** (2 brązowe), **Maria Zegar** (1 złoty i 1 srebrny), **Michał Kocur** (1 srebrny) i **Anna Skotnicka** (2 srebrne).

W synchron kata i synchron kata z bronią młodzików złoto wywalczyła trójka w składzie: **Karolinka i Kacper Mendoń oraz Adrian Michalek**. W grupie juniorów zaś dwa razy na najwyższym podium znalazł się zespół w składzie **Mirek i Michał Kocur** oraz **Mateusz Leniart**. Na II miejscu uplasował się zespół w składzie **Anna i Magda Skotnicka** oraz **Maria Zegar**.

Puchar Europy Juniorów IBF i Budo Cup Seniorów - Bierań 25 kwietnia.

W pucharze wzięło udział ponad 230 zawodników z 4 państw: Polski, Czech, Niemiec i Węgier.

Z PSzPS na zawody pojechała reprezentacja 14 juniorów i 5 seniorów walcząc o pozycje medalowe w walkach semi-kontaktowych oraz w kata i kata z bronią.

Największy sukces w grupie do 8 lat odniosła utytułowana 7 letnia **Karolinka Mendoń** z Tyczyna, która indywidualnie zdobyła złoto i srebro oraz puchar najwszechstronniejszej zawodniczki turnieju. Obecnie w swojej grupie

Karolina Mendoń - najmłodsza Mistrzyni Europy IBF

Tyczyńscy złoci medaliści w otoczeniu zespołów z Niemiec i Węgier

Medaliści Ogólnopolskiego Turnieju w Żywcu

W walkach duży sukces odniósł **Michał Kocur** z Gimnazjum w Tyczynie zwyciężając swoją kategorię wagową. W kategorii seniorów złote medale w walkach zdobyły bardzo dobre zawodniczki z LO w Tyczynie **Andżelika Majka** i **Barbara Biskup**.

To był ostatni sprawdzian przed Pucharem Europy Juniorów i Budo Cup Seniorów federacji IBF.

Kadra PSzPS z Pucharu Europy Juniorów i Budo Cup Seniorów

wiekowej jest jedną z najlepszych zawodniczek w Polsce.

W grupie do 10 lat świetną postawę zaprezentowała **Magdalena Skotnicka** z Tyczyna sięgając dwa razy po brąz. W konkurencjach drużynowych synchron kata i synchron kata z bronią, które były obstawione wieloma silnymi zespołami z 4 państw, nasz najmłodszy zespół w składzie: **Karolinka i Kacper Mendoń** oraz **Daniel Budyka** stanął obok reprezentacji z Niemiec i Węgier.

Starszy zespół w składzie: **Mirek i Michał Kocur** oraz **Mateusz Leniart** w kata zespołowym z bronią, po raz drugi powtórzyli sukces z ubiegłego roku wywalczając złoty medal.

Kolejna drużyna z Rzeszowa w składzie: **Karolina Krężel, Żaneta Krupa** i **Kinga Płodzień** nie zdołała obronić tytułu z ubiegłego roku i musiała zadowolić się II miejscem.

Bardzo udany występ miał w walkach junior **Bartosz Lonc** z Rzeszowa wygrywając swoją kategorię i zdobywając tytuł Mistrza Europy IBF. W seniorach medale w walkach wywalczyli **Andżelika Majka** ze Świdnicy przegrywając walkę finałową z utytułowaną Niemką oraz **Łukasz Siuta** z Czudca - brąz. Dla Podkarpackiej Szkoły Praktycznej Samoobrony był to najważniejszy i bardzo udany turniej sezonu 2008/2009.

Wiesław Kisiel

Wszystko o zakładaniu firmy za pieniądze z urzędu pracy i Unii Europejskiej

Osoba, która szuka pracy, została zwolniona, ma pomysł na biznes czy pracuje, ale nie jest zadowolona ze swojego zatrudnienia, może otrzymać pieniądze na założenie własnej firmy. Jeśli zarejestruje się w urzędzie pracy jako bezrobotna, może liczyć na ponad 18,5 tys. zł dotacji. Możliwe jest też ubieganie się o 40 tys. zł na ten cel ze środków UE.

Kto może ubiegać się o dotację w urzędzie pracy

Od 1 lutego 2009 r. maksymalna kwota dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego odpowiada sześciokrotności średniej płacy w ostatnim kwartale. Obecnie jest to 18,6 tys. zł. Bezrobotny nie musi zwracać dotacji, jeśli prowadzi biznes co najmniej 12 miesięcy.

Starosta może przyznać bezrobotnemu dotację na działalność gospodarczą i związane z nią koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa. Bezrobotni mogą ubiegać się o taką formę pomocy od 2004 r. Wtedy weszła w życie tzw. ustawa zatrudnieniowa. Wcześniej mogli starać się o nisko oprocentowane pożyczki na ten cel. Kwota dotacji wynosiła od 2004 r. do 1 lutego 2009 r. równowartość pięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia. Chodzi o przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale, licząc od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Monitorze Polskim. Wysokość przeciętnego wynagrodzenia jest przyjmowana na dzień podpisania umowy. Od 1 lutego 2009 r. kwota ta wzrosła do sześciokrotności średniej płacy w ostatnim kwartale. Obecnie można więc otrzymać 18,6 tys. zł.

Bezrobotni mogą ubiegać się także o dotacje odpowiadającą czterokrotności przeciętnego wynagrodzenia - jeśli chcą podjąć działalność na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych w rozumieniu przepisów prawa spółdzielczego. A także trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia - jeśli chcą przystąpić do działającej już spółdzielni.

Coraz więcej dotacji

Otrzymanie dotacji na biznes nie jest rzadkością. Warto więc spróbować. W ubiegłym roku dzięki środkom z Funduszu Pracy powstało aż 52 tys. firm. To o ponad 5 tys. więcej niż w 2007 r. W 2006 r. firmę w ten sposób założyło 33,7 tys. osób, a w 2005 - 27,9 tys.

Duże zainteresowanie otrzymaniem dotacji potwierdzają też tegoroczne informacje urzędów pracy. Niektóre

z nich wstrzymały przyjmowanie wniosków od bezrobotnych ubiegających się o dotację na rozpoczęcie własnego biznesu, bo nie mają już pieniędzy na ten cel. Dyrektorzy urzędów pracy otrzymują pieniądze na dotacje nie tylko z Funduszu Pracy. Dodatkowe środki mogą uzyskać z rezerwy marszałka województwa na działalność gospodarczą ze środków unijnych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i ewentualnie z rezerwy ministra pracy i polityki społecznej. Pomimo tak wielu źródeł finansowania dotacji w niektórych urzędach pracy już zabrakło pieniędzy. Jest to spowodowane dużym zainteresowaniem tą formą wsparcia. Dlatego niektóre z nich wstrzymały przyjmowanie wniosków. Na przykład od 1 kwietnia stało się tak w urzędzie katowickim. Dysponuje on kwotą 618 tys. zł z Funduszu Pracy, a od marszałka województwa otrzymał 592 tys. zł na dotacje. Generalnie jednak urzędy pracy przyjmują wnioski i dotacje będą wypłacać. Na przykład w Warszawie czy Łodzi urzędy wciąż mają pieniądze na ten cel. Urząd warszawski w tym roku na dotacje otrzymał 8,7 mln zł ze wszystkich źródeł, tj. Funduszu Pracy, PO KL i rezerwy marszałka. Jednak urząd jeszcze nie podpisał żadnej umowy, kończy się ocena merytoryczna wniosków. Pierwszym terminem ich składania był okres od 2 do 10 marca.

Z kolei w Łodzi pieniędzy może zabraknąć, ale dopiero w II połowie roku. Do tej pory przyznano tu 37 proc. zaplanowanych dotacji na ten rok.

Kto otrzyma dotację

Środki na podjęcie działalności gospodarczej mogą być udzielone bezrobotnemu na rozpoczęcie biznesu określonego przepisami ustawy o swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej. Chodzi tu o działalność w branżach:

- wytwórczej,
- budowlanej,
- usługowej,
- handlowej,

która jest prowadzona w sposób ciągły i w celach zarobkowych. Nie można jed-

nak ubiegać się o dotację na biznes polegający na:

- handlu obnośnym i obwoźnym,
- działalności handlowo-usługowej polegającej na akwizycji.

O tym, kto może uzyskać status bezrobotnego, decydują przepisy ustawy zatrudnieniowej. Zgodnie z nią mogą się o niego ubiegać osoby, które m.in.:

- ukończyły 18 lat, ale nie więcej niż 60 lat (kobiety) lub 65 lat (mężczyźni),
- nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- po ustaniu zatrudnienia, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie pobierają świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- nie posiadają wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów z odsetek lub z innych środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych.

Ale nie każdy, kto posiada status bezrobotnego, będzie mógł ubiegać się o dotację. O przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej mogą ubiegać się wyłącznie osoby bezrobotne, zarejestrowane w urzędzie pracy i które spełniają łącznie następujące warunki:

- w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku nie odmówiły bez

Ciąg dalszy na stronie 14

Ciąg dalszy na stronie 13

uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych lub robót publicznych,

- nie otrzymały dotychczas z Funduszu Pracy lub z innych środków publicznych bezwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej, ubiegają się o środki na podjęcie działalności we wszystkich sektorach z wyjątkiem działalności:

- w sektorach rybołówstwa i akwakultury, objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 104/2000 (1);

- w dziedzinie produkcji podstawowej produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

- w sektorze węglowym zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (WE) nr 1407/2002,

- nie prowadziły działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej,

- nie były w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku skazane za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarcze-

mu, w rozumieniu ustawy z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny,

- nie złożyły wniosku o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej ani wniosku o założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej do innego starosty, w chwili składania wniosku nie posiadają informacji o pozytywnie rozpatrzonym którymkolwiek ze złożonych uprzednio wniosków o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej i o przyznaniu z tego tytułu wnioskowanych środków.

Przykład

Odpowiedzialność karna bezrobotnego

Bezrobotny na odpowiednim druku składa w urzędzie pracy oświadczenie o prawdziwości danych, od których spełnienia zależy, czy otrzyma dotację. Naraża się na odpowiedzialność karną z art. 233 par. 1 kodeksu karnego, jeśli skłamie, oświadczając na przykład, że w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku nie odmówił przyjęcia propozycji pracy. Zgodnie z tym przepisem kodeksu karnego, kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat trzech.

Najpierw szkolenia o biznesie

Bezrobotny, który ubiega się o dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej, nie musi, choć powinien wziąć udział w szkoleniu poświęconym prowadzeniu własnego biznesu zorganizowanym przez urząd pracy. Każdy urząd kilka razy w roku organizuje takie szkolenia. Trwa ono zwykle od trzech do pięciu tygodni.

Warto z niego skorzystać, bo aby wypełnić szczegółowo wniosek, trzeba umieć na przykład wyliczyć podatek i zyski z planowanej działalności. Praktyka dowodzi, że wysoka efektywność przyznawania przez urząd dotacji zależy od tego, czy wnioskodawca przeszedł szkolenie. Tak jest na przykład w urzędzie pracy w Tychach i Bytomiu. Tutaj każdy wnioskodawca musi przejść szkolenie organizowane przez urząd. Dzięki niemu kandydaci na przyszłych przedsiębiorców mają większe szanse przetrwania na rynku. Oprócz szkolenia muszą też odbyć rozmowę z doradcą zawodowym, który ocenia ich predyspozycje do prowadzenia działalności gospodarczej. Po szkoleniu i rozmowach z doradcą bezrobotni mogą przygotować bardziej profesjonalny biznesplan i poznać podstawy prowadzenia działalności gospodarczej.

skania niezbędnych pozwoleń oraz odbycia szkoleń. Dokonuje też szczegółowej specyfikacji oraz celowości wydatków, wskazuje na formę zabezpieczenia zwrotu środków, przewidywane efekty ekonomiczne prowadzenia działalności, a także informuje o swoim zadłużeniu.

Złożenie w terminie

Bezrobotni mogą składać wnioski o dotację w terminach wyznaczonych przez dyrektora urzędu pracy. Są one różne. Na przykład w urzędzie warszawskim zainteresowani mogą składać wnioski do 10 dnia każdego miesiąca. W wielu innych urzędach nie ma sztywnej daty. Bezrobotni składają wnioski wtedy, gdy w danym urzędzie pojawi się w tej sprawie informacja na tablicy ogłoszeń albo na stronie internetowej urzędu.

Zainteresowani mogą składać wnioski wyłącznie w formie pisemnej na obowiązującym druku. Wzór wniosku można pobrać ze strony internetowej urzędu, albo uzyskać go od urzędnika urzędu pracy.

Bezrobotny, wypełniając wniosek, może zwiększyć liczbę wierszy

Jak złożyć wniosek o przyznanie dotacji

Bezrobotny powinien cały wniosek o przyznanie dotacji traktować jak biznesplan. Kandydaci na przyszłych przedsiębiorców powinni bardzo poważnie potraktować opisowe elementy wniosku. Im lepiej udokumentowane i przemyślane, tym większa szansa na pozytywną ocenę.

Bezrobotny ubiegający się o uzyskanie dotacji składa w urzędzie pracy wniosek o przyznanie środków na podjęcie działalności wraz z wymaganymi załącznikami. Są to kserokopie dokumentów potwierdzających:

- wykształcenie wnioskodawcy (np. świadectwa szkolne, dyplom uczelni, zaświadczenie o ukończeniu kursu zawodowego, uprawnienia zawodowe),

- przebieg pracy zawodowej oraz posiadane kwalifikacje przydatne do prowadzenia planowanej działalności (świadectwa pracy, zaświadczenie o wykreśleniu z ewidencji działalności gospodarczej lub wypis z KRS - w przypadku prowadze-

nia działalności w przeszłości),

- posiadanie własnej nieruchomości (działka, budynki, lokal własny),

- wynajęcie lub użyczenie nieruchomości,

- posiadanie lub otrzymanie w użyczenie środka transportu,

- zameldowanie na pobyt stały lub czasowy wystawione nie wcześniej niż na 60 dni przed dniem złożenia wniosku.

Przykład

Co we wniosku o dotację

We wniosku bezrobotny musi określić kwotę dotacji, o jaką się ubiega, rodzaj działalności gospodarczej, którą zamierza podjąć, kalkulację kosztów związanych z podjęciem działalności w ramach wnioskowanej kwoty i środków własnych, jakie zostaną poniesione w okresie od dnia zawarcia umowy do 30 dni po podjęciu działalności gospodarczej, źródła ich finansowania. Musi też wskazać działania podjęte na rzecz rozpoczęcia działalności, dotyczące w szczególności pozyskania lokalu, uzy-

w opisach, tabelach kalkulacyjnych lub uzasadnieniu, nie wolno jednak zmieniać kolejności, treści i formy wniosku. Nie dopuszczalne jest jakiegokolwiek usuwanie elementów wniosku. Dopuszcza się wyłącznie dodawanie stron, rozszerzanie rubryk wynikające z objętości treści. Wypełnione wnioski mogą być przesłane pocztą, dostarczone kurierem lub osobiście. Osoba dostarczająca wniosek otrzyma na jej żądanie dowód jego złożenia od osoby przyjmującej wniosek. W każdym z w/w przypadków decyduje termin wpływu wniosku do siedziby urzędu.

Co we wniosku

Bezrobotny rozpoczyna wypełnianie wniosku od podania informacji o sobie. Są to standardowe dane, jak w wielu innych sytuacjach, kiedy w urzędach wypełniamy rozmaite druki. Bezrobotny wskazuje takie informacje, jak: imię i nazwisko, adres zameldowania na pobyt stały (wraz z kodem pocztowym), adres zameldowania na pobyt czasowy (wraz z kodem pocztowym), numer dowodu osobistego, NIP, telefon, adres e-mail, numer rachunku bankowego.

Zainteresowany w tej części wniosku wpisuje również informacje, które są istotne z punktu widzenia powodzenia jego przyszłego biznesu. Dotyczą wykształcenia (rodzaj, kierunek, data ukończenia) i przebiegu pracy zawodowej, posiadanych kwalifikacji oraz ukończonych szkoleń przydatnych do prowadzenia planowanej działalności. Jeśli udokumentowane kwalifikacje pokrywają się z rodzajem planowanego biznesu, to bezrobotny zwiększa szanse powodzenia swojego przedsięwzięcia. Na przykład chce prowadzić warsztat naprawy telewizorów i jednocześnie ukończył wydział elektryczny na politechnice.

Bezrobotny wskazuje również na to, czy jest zadłużony. Jeśli tak, to gdzie i w jakiej wysokości (w przypadku kredytu lub pożyczki należy podać również formę zabezpieczenia i warunki spłaty). Zadłużenie jest negatywną przesłanką do przyznania dotacji. Bo wpływa na opłacalność planowanego biznesu.

Wnioskodawca musi także wpisać, czy i w jakiej kwocie otrzymał jednorazowe środki z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej lub inne wsparcie finansowe udzielone na zasadach pomocy publicznej, a także czy wcześniej prowadził działalność gospodarczą. Wtedy musi wymienić jej rodzaj,

w jakich latach była prowadzona, datę wyrejestrowania i podać przyczyny rezygnacji. Te dwie ostatnie informacje są ważne, bo jeśli wnioskodawca w ostatnim roku otrzymał wsparcie finansowe lub prowadził biznes, to nie może ubiegać się o dotację.

Opis planowanej działalności

We wniosku trzeba też scharakteryzować planowaną działalność. Trzeba podawać jak najwięcej konkretnych danych. Ważne jest, żeby bezrobotny podał cel, motywację, przyczyny społeczne, zawodowe, prywatne, ze względu na które decyduje się na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Mogą być bardzo różne, ważne, żeby były prawdziwe. Na przykład, że ktoś długo pracował na etacie, co nie zaspokaja jego aspiracji finansowych i prestiżowych.

Dalej należy opisać przedmiot działalności głównej i pobocznej, podając numery PKD. Dość często zdarza się, niestety, że wnioskodawcy podają niewłaściwe numery PKD.

Następnie należy scharakteryzować rynek, na którym będzie prowadzona działalność z uwzględnieniem konkurencji. Trzeba opisać najbliższe otoczenie biznesowe, zarys rynku jako branży, strukturę firm już działających z tej branży z podaniem konkretnych danych liczbowych i ich źródła. Należy także scharakteryzować własną ofertę. Co będzie sprzedawać i za ile.

Wnioskodawca musi także scharakteryzować swoich potencjalnych klientów i główne ich grupy. I uzasadnić, że na towary i usługi przez siebie sprzedawane będzie popyt w danej grupie klientów. Wymagane jest również przedstawienie sposobu pozyskania klientów. Trzeba więc opisać plan działań marketingowych - sposób wejścia na rynek, szczegółowy opis poszczególnych działań z ich harmonogramem.

Własny majątek

Dla pozytywnego rozpatrzenia wniosku przez komisję ma również znaczenie to, czy bezrobotny dysponuje własnym majątkiem, który przyda się do prowadzenia działalności. Oczywiście jest, że warto posiadać jak najwięcej własnych środków. Wtedy zwiększają się szanse zarówno w urzędzie pracy, jak i na rynku.

Bezrobotny spisuje więc we wniosku nieruchomości własne, nieruchomości wynajęte, nieruchomości użyczone. W każdym przypadku należy dołączyć do

wniosku dokumenty potwierdzające stan faktyczny, tzn. umowę sprzedaży nieruchomości sporządzoną w formie aktu notarialnego albo umowę najmu nieruchomości. Jeśli bezrobotny nie ma nieruchomości, to należy opisać działania zmierzające do pozyskania lokalu. Na przykład oświadczenie pośrednika nieruchomości o tym, że podjął działania w celu znalezienia odpowiedniego lokalu dla przyszłej działalności.

Można też, przedstawiając swój majątek, wymienić i podać wartości rynkowe maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia. Trzeba także załączyć dokumenty potwierdzające, że jest się właścicielem albo użytkownikiem samochodu osobowego czy dostawczego. Wreszcie napisać o własnych środkach finansowych. Należy podać ich wartość i przeznaczenie w planowanej działalności gospodarczej.

Szanse i zagrożenia

Ważnym elementem wniosku jest przedstawiona przez bezrobotnego analiza mocnych i słabych stron planowanego przez niego przedsięwzięcia biznesowego. Celem analizy jest wskazanie zarówno szans rozwoju, jak i zagrożeń mogących hamować rozwój planowanej działalności gospodarczej w chwili jej powstania oraz w trakcie pierwszego roku jej działalności.

Mocne i słabe strony przedsiębiorstwa mogą dotyczyć np. lokalizacji firmy i stanu lokalu, szerokości oferty i przystosowania jej do potrzeb konkretnych grup odbiorców, jakości produktów lub usług, warunków zbytu towaru lub usługi, jakości posiadanego sprzętu, finansów firmy, relacji z dostawcami i odbiorcami itd. Mocne i słabe strony przedsiębiorcy mogą dotyczyć np. doświadczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej i kluczowych umiejętności (konkurowania, elastyczności, przedsiębiorczości itd.).

Musi napisać, co zamierza zrobić, jak chce wykorzystać swoje atuty, aby zminimalizować słabe strony. W opisie przedsięwzięcia zwykle wnioskodawcy koncentrują się na korzystnej lokalizacji firmy (opis miejsca, w którym będzie prowadzona działalność - adres, powierzchnia, stan techniczny, uzasadnienie wyboru). Jeśli ktoś nie ma własnego lokalu, powinien opisać sposób i działania podjęte lub planowane w celu jego pozyskania.

Ciąg dalszy na stronie 16

Ciąg dalszy ze strony 15

Wnioskodawcy jako pozytywy wpisują też dobrą jakość oferowanych produktów, informacje o konkurencyjnych lub niskich cenach usług, terminowości realizacji zleceń czy o bazie klientów.

Trzeba jednak pamiętać, żeby podać konkretne informacje czy dane statystyczne uzasadniające takie stwierdzenia. Na przykład jeśli bezrobotny opisuje konkurencję na rynku, wymagane jest podanie nazwy konkurencyjnych firm w najbliższym otoczeniu i odnieść się do własnej oferty.

Te wszystkie informacje są weryfikowane podczas analizy tabeli dotyczącej przychodów i kosztów z tytułu prowadzenia działalności, jak i tabeli dotyczącej planowanych zakupów. Dla pozytywnej oceny wniosku ma znaczenie konkretność, logika, powiązanie z sytuacją rynkową.

Przyszły przedsiębiorca musi też opisać szanse i zagrożenia własnego przedsięwzięcia z punktu widzenia szeroko pojętego otoczenia biznesowego. Czyli

niezależnych od niego zjawisk i trendów występujących w najbliższym otoczeniu jego przedsiębiorstwa, jak również w otoczeniu makroekonomicznym (w skali kraju, świata). Tendencje i zjawiska zewnętrznego otoczenia mogą stanowić albo barierę w rozwoju przedsiębiorstwa, albo - odpowiednio wykorzystane - mogą stać się impulsem do jej rozwoju.

Bezrobotny musi wziąć pod uwagę zjawiska mikro- i makroekonomiczne. W pierwszym przypadku należy wziąć pod uwagę np. liczbę i aktywność lokalnych konkurentów, ryzyko utraty klientów, potencjalne pojawienie się nowego konkurenta, pojawienie się nowych grup klientów, możliwość wejścia na nowy rynek, zmiana potrzeb i gustów nabywców, pewność dostaw i rzetelność dostawców (również finansowa), trudności transportowe, stan lokalnego bezrobocia (siła nabywcza klientów).

Trendy makroekonomiczne to na przykład wzrastające czy malejące dochody ludności, zmiany przepisów podatkowych, przepisów prawa pracy, wzra-

stający czy malejący rozwój gospodarczy, umacnianie się złotówki, wolniejszy wzrost rynku, korzystne czy niekorzystne zmiany demograficzne, zmiany stóp kredytowych albo stopy inflacji.

Prognoza przychodów, kosztów i zysku

Przyszły przedsiębiorca musi przedstawić we wniosku (w odpowiedniej tabeli) bardzo konkretne dane dla zobrazowania wydatków i dochodów z prowadzonej działalności dla pełnego roku podatkowego w ujęciu rocznym (łącznie za 12 miesięcy). Należy pamiętać, że tabela ta ma charakter szacunkowy i odzwierciedla strukturę przychodów i kosztów. Jest narzędziem wspomagającym ocenę wniosku.

Bezrobotny musi określić wartość przychodów z tytułu sprzedaży usług, towarów, materiałów. Po stronie kosztów powinien wskazać wszystkie najważniejsze wydatki. Musi też uzasadnić konieczność zakupienia danego środka - opisać sposób wykorzystania go przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Kto i na jakiej zasadzie ocenia wnioski o dotację

Środki na podjęcie działalności gospodarczej przyznaje dyrektor urzędu pracy po zapoznaniu się z opinią komisji ds. opiniowania wniosków, którą powołuje. W jej skład wchodzi pracownicy urzędu. Niekiedy urząd zastrzega sobie prawo do korzystania w sprawie merytorycznej oceny wniosków z opinii zewnętrznych ekspertów.

Złożone w terminie wnioski o dotację komisja opiniuje na podstawie przyjętych kryteriów. Komisja ocenia wnioski na podstawie sześciu kryteriów punktowanych oddzielnie. Są nimi:

- > zbieżność pomiędzy posiadanym przygotowaniem merytorycznym bezrobotnego (wykształceniem, odbytymi szkoleniami, doświadczeniem zawodowym) a planowaną działalnością,
- > sposób opisu planowanej działalności, lokalizacji, potencjalnych klientów i perspektyw rozwoju,
- > stan przygotowania do prowadzenia działalności,
- > przeprowadzona analiza mocnych i słabych stron planowanego przedsięwzięcia, analiza szans powodzenia oraz zagrożeń ze strony czynników zewnętrznych oraz wniosków z niej wynikających,
- > uzasadnienie przewidywanych kosztów i przychodów z tytułu prowadzenia działalności,

> uzasadnienie zakupów, jakich zamierza dokonać przyszły przedsiębiorca.

Gdy zachodzi podejrzenie, że wniosek nie został samodzielnie sporządzony, komisja ma prawo do dodatkowej weryfikacji wniosku. Przeprowadza wtedy rozmowę z wnioskodawcą na temat planowanej działalności gospodarczej. Komisja na rozpatrzenie wniosku ma miesiąc.

Dowodem przeprowadzonej oceny prawnej jest protokół z oceny formalnoprawnej. Wnioski niekompletne, zawierające braki i błędy formalnoprawne nie są przekazywane do oceny merytorycznej. Urząd pracy odrzuci więc wniosek, który zawiera jakiegokolwiek błędy i braki.

Dopiero wnioski ocenione pozytywnie pod względem formalnoprawnym zostaną ocenione pod względem merytorycznym przez członków komisji. Po dokonaniu oceny merytorycznej przewodniczący komisji przekazuje dyrektorowi do akceptacji protokół z posiedzenia komisji.

Wsparcie finansowe otrzymają te osoby bezrobotne, których wnioski uzyskają w wyniku oceny merytorycznej

dokonanej przez komisję co najmniej minimalną liczbę punktów. Niektóre urzędy wymagają, aby większość punktów (spośród minimalnej jej liczby) dotyczyła oceny opisu planowanej działalności, rynku i lokalizacji, potencjalnych klientów, planów wejścia na rynek, perspektyw rozwoju, oceny przeprowadzonej analizy mocnych i słabych stron planowanego przedsięwzięcia, analizy szans powodzenia i zagrożeń ze strony czynników zewnętrznych oraz wniosków z niej wynikających.

Warunkiem otrzymania dotacji na rozpoczęcie działalności jest, oprócz wymaganej liczby punktów, podpisanie umowy i dostarczenie zabezpieczenia ewentualnego zwrotu przyznanych funduszy.

Ważne!

> Informacja o wynikach oceny złożonych wniosków jest opublikowana na stronie internetowej urzędu, zamieszczona w gablotach informacyjnych w siedzibie urzędu oraz przesłana wnioskodawcy w formie listu poleconego.

> Bezrobotny nie może odwołać się od rozstrzygnięcia komisji urzędu pracy, która odmówi mu dotacji. Rozstrzygnięcie komisji nie jest decyzją administracyjną, dlatego nie można zastosować do niego trybów odwoławczych przewidzianych w kodeksie postępowania administracyjnego.

Jak urząd pracy zabezpiecza się, zanim wypłaci dotację

Po uzyskaniu pozytywnej oceny komisji i jej akceptacji przez dyrektora urzędu pracy bezrobotny podpisuje umowę o dotację. Musi też przedstawić odpowiednie zabezpieczenia jej ewentualnego zwrotu.

Umowa o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej musi być zawarta w terminie 20 dni roboczych od dnia opublikowania protokołu na stronie urzędu. W uzasadnionych przypadkach dyrektor urzędu, na wniosek bezrobotnego oraz po udokumentowaniu przez nią powodów opóźnienia, może wyrazić zgodę na przesunięcie terminu podpisania umowy. Uzasadnionym powodem może być na przykład choroba bezrobotnego, która nie pozwalała mu na stawienie się w urzędzie, żeby podpisać umowę.

Umowa o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej musi zawierać zobowiązanie bezrobotnego do dokonania następujących czynności:

- > rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej jako osoba fizyczna w terminie do 45 dni od daty podpisania umowy,
- > złożenia w kancelarii urzędu kopii dokumentów potwierdzonych za zgodność z oryginałem (oraz okazania ich oryginałów do wglądu) potwierdzających rozpoczęcie działalności gospodarczej (zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym REGON, zaświadczenia o figurowaniu w ewidencji urzędu skarbowego jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą, zaświadczenia o figurowaniu w ewidencji ZUS jako płatnik składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej) w terminie do 105 dni od daty podpisania umowy,
- > wykorzystania przyznanej kwoty zgodnie z celem, na jaki została udzielona; zakupów wynikających z zawartej umowy należy dokonać w terminie do 75. dnia od dnia podpisania umowy, ale nie później niż do 30. dnia od dnia podjęcia działalności gospodarczej,
- > dostarczenia do urzędu w terminie do 105 dni od daty podpisania umowy oryginałów i kopii dokumentów (celem potwierdzenia ich za zgodność z oryginałem) stanowiących rozliczenie wydatków w ramach otrzymanych środków - faktur (również imiennych), rachunków imiennych, paragonów imiennych, umów

sprzedaży wraz z dowodem zapłaty stosownego podatku, umów o dzieło wraz z rachunkiem potwierdzającym wykonanie dzieła i zapłaty wynagrodzenia, Przykład

Zakup rzeczy za granicą

Przedsiębiorca zakupił rzeczy potrzebne mu do prowadzenia firmy za granicą. Musiał przedstawić przetłumaczony na język polski dowód zakupu (nie jest wymagane tłumaczenie przysięgłe). Z kolei urząd przeliczył koszty poniesione w walucie obcej na złote według kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu wystawienia dokumentu księgowego stanowiącego rozliczenie.

Na co nie można wydać środków z dotacji

Przedsiębiorca nie może przeznaczyć środków na podjęcie działalności gospodarczej na:

- > podjęcie działalności gospodarczej w sektorach rybołówstwa i akwakultury, objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 104/2000 (1), w dziedzinie produkcji podstawowej produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w sektorze węglowym zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (WE) nr 1407/2002,
- > zakup pojazdów (definicja pojazdu zgodna z zapisami ustawy Prawo o ruchu drogowym) z wyłączeniem przyczep,
- > finansowanie wszelkich opłat związanych z przygotowaniem do założenia działalności gospodarczej, jej rejestracją (w szczególności związane z uzyskaniem zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o figurowaniu w ewidencji urzędu skarbowego jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą, ze zgłoszeniem VAT-R), dokonywaniem zakupów w ramach przyznanego środków (np. podatek od czynności cywilno-prawnych, opłaty manipulacyjne, prowizje, tłumaczenia) oraz z bieżącym funkcjonowaniem firmy (np.: opłata za abonamenty, opłaty za internet, opłata za hosting),
- > pokrycie kosztów transportu, przesyłki zakupionych rzeczy,
- > finansowanie jakichkolwiek szkoleń.
- > w przypadkach uzyskania środków z funduszy UE - oznaczenia emblematem Unii Europejskiej oraz logo EFS miejsca prowadzenia działalności gospo-

darczej wraz z informacją o fakcie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego zakupionych w ramach umowy środków trwałych i wyposażenia (według wytycznych zawartych w Strategii Komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013 - www.mrr.gov.pl).

> prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy oraz przedstawienia zaświadczenia z Urzędu Skarbowego i ZUS potwierdzających okres nieprzerwanego prowadzenia działalności gospodarczej (wystawionych nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy prowadzenia działalności).

> zwrotu przyznanych środków wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia ich uzyskania w ciągu 30 dni od dnia otrzymania wezwania do ich zwrotu w przypadku:

- wykorzystania środków na podjęcie działalności gospodarczej niezgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie
- np. wnioskodawca kupił za nie rzecz, której nie wskazał we wniosku,
- zaprzestania prowadzenia działalności przed upływem 12 miesięcy od daty rozpoczęcia jej prowadzenia; do okresu prowadzenia działalności nie zalicza się przerw w jej prowadzeniu z powodu choroby lub powołania do odbycia zasadniczej lub zastępczej służby wojskowej,
- podjęcia zatrudnienia przez bezrobotnego w okresie pierwszych 12 miesięcy po dniu rozpoczęcia prowadzenia działalności,
- złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia o spełnieniu warunków do otrzymania dotacji.

Na co można wydać pieniądze z dotacji

Dopiero po podpisaniu umowy przyszły przedsiębiorca może dokonywać zakupów. Należy ich dokonać w terminie do 75. dnia od dnia podpisania umowy, ale nie później niż do 30. dnia od dnia podjęcia działalności gospodarczej.

Za środki z dotacji można dokonywać tylko takich zakupów, które są dozwolone. Środki te mogą być przeznaczone wyłącznie na:

- > zakup maszyn, urządzeń, oprogramowania oraz wyposażenia koniecznego do utworzenia miejsc pracy (nie mniej niż 50% wnioskowanej kwoty),

Ciąg dalszy na stronie 18

Ciąg dalszy ze strony 17

- > zakup materiałów, surowców i towarów (do 50 proc. wnioskowanej kwoty),
- > reklamę oraz w przypadku uzyskania środków w ramach projektu współfinansowanego z funduszy UE na oznaczenie emblematem Unii Europejskiej oraz logo EFS miejsca prowadzenia działalności gospodarczej wraz z informacją o fakcie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego zakupionych w ramach umowy środków trwałych i wyposażenia (do 30 proc. wnioskowanej kwoty),
- > koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem działalności gospodarczej (do 10 proc. wnioskowanej kwoty),
- > zakup materiałów przeznaczonych na remont oraz koszty adaptacji - w tym np. koszty podłączeń mediów, instalacji połączenia sieciowego (do 15 proc. wnioskowanej kwoty),
- > zakup domeny internetowej (do 200 zł).

Zabezpieczenie spłaty dotacji

Formy zabezpieczenia zwrotu dotacji są określone w rozporządzeniu ministra pracy i polityki społecznej z 17 kwietnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej. Są to poręczenie majątkowe, weksel z poręczeniem wekslowym (aval), gwarancja bankowa, blokada rachunku

bankowego. Do ustanowienia prawnego zabezpieczenia zwrotu jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności wymagana jest zgoda współmałżonka złożona na piśmie w obecności upoważnionego pracownika urzędu.

Wymagania urzędów pracy dotyczące zabezpieczeń są w praktyce różne. Na przykład w urzędzie warszawskim formą zabezpieczenia ewentualnego zwrotu przyznanych środków jest:

- > poręczenie majątkowe dokonane przez dwóch poręczycieli posiadających stałe udokumentowane źródło dochodów wynoszące dla każdego z nich co najmniej 1800 zł brutto miesięcznie podpisane przez poręczycieli i ich współmałżonków obejmujące okres do 3 lat od dnia podpisania umowy,
- > weksel z poręczeniem wekslowym (aval) poręczony przez dwóch poręczycieli posiadających stałe udokumentowane źródło dochodów wynoszące dla każdego z nich co najmniej 1800 zł brutto miesięcznie podpisane przez poręczycieli i ich współmałżonków obejmujące okres do 3 lat od dnia podpisania umowy,
- > gwarancja bankowa do kwoty 25 tys. zł obejmująca okres do 3 lat od dnia podpisania umowy, lub
- > blokada rachunku bankowego do kwoty 35 000 zł obejmująca okres do 3 lat od dnia podpisania umowy.

W praktyce najczęściej stosowaną przez urzędy pracy formą zabezpieczenia spłaty dotacji udzielonej bezrobotnemu na rozpoczęcie działalności są poręczenia. Urzędy pracy nie chcą korzystać z pozostałych form zabezpieczenia, bo

unikają dzięki temu długotrwałych procedur z bankami, notariuszami i sądami.

Na przykład, w urzędzie lubelskim 90 proc. wszystkich udzielanych dotacji jest zabezpieczanych w ten sposób. W Goleniowie urząd pracy stosuje wyłącznie poręczenie.

Poręczenie jest korzystne także dla osoby ubiegającej się o dotację na firmę. Każda inna forma zabezpieczenia niż poręczenie jest dla osoby bezrobotnej znacznie bardziej kosztowna.

Poręczyciel musi jedynie przedstawić zaświadczenie z firmy, w której pracuje, o swoich zarobkach. Natomiast osoba bezrobotna poniesie koszty związane z zastosowaniem pozostałych form zabezpieczenia spłaty dotacji, na przykład z tytułu wynagrodzenia dla notariusza.

Kto może być poręczycielem

Przedsiębiorca jako poręczyciela może ustanowić osobę fizyczną:

- > pozostającą w stosunku pracy z pracodawcą niebędącym w stanie likwidacji lub upadłości,
- > zatrudnioną na czas nieokreślony lub na czas określony (minimum 2 lata od dnia podpisania umowy)
- > nie będącą w okresie wypowiedzenia,
- > wobec której nie są ustanowione zajęcia sądowe lub administracyjne,
- > prowadzącą działalność gospodarczą, która nie jest w stanie likwidacji lub upadłości,
- > mającą nie więcej niż 65 lat.

Uwaga! Poręczycielem nie może być współmałżonek bezrobotnego ani inny członek rodziny prowadzący z nim wspólne gospodarstwo domowe.

Kto może skorzystać z dwuletniej ulgi w opłacaniu składek do ZUS

Osoba, która rozpoczyna prowadzenie własnej firmy, może skorzystać z dwuletniej ulgi w opłacaniu składek do ZUS. To pozwala przetrwać najtrudniejszy dla początkującego biznesmena, a byłego bezrobotnego, pierwszy okres działania na rynku.

Składki do ZUS odprowadza się co miesiąc i to bez względu na to, czy firma przynosi zyski. Zasady opłacania składek ubezpieczeniowych i na Fundusz Pracy przez osoby prowadzące już od jakiegoś czasu firmy są takie same przez cały 2009 r. Oznacza to, że mogą oni płacić w tym roku takie same składki przez 12 miesięcy. Od marca zobowiązania firm z tytułu opłacania wszystkich składek wynoszą 839 zł.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne oraz do FP osób prowadzących firmy wynosi (poza wyjątkami dla debiutujących w biznesie) w całym roku nie mniej niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia na 2009 r. A to wynosi 3193 zł.

W okresie styczeń-grudzień osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą i osoby z nimi współpracujące, twórcy i artyści, wybrane osoby prowadzące działalność w zakresie wolnego zawodu, wspólnicy jednoosobowej spółki z o.o. oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej zapłacą składki na ubezpieczenia społeczne od podstawy wymiaru, którą stanowi kwota nie niższa niż 1915,80 zł. Składki

- nie będą więc mogły być niższe od kwot:
- > 373,96 zł - na ubezpieczenie emerytalne
  - > 114,95 zł - na ubezpieczenie rentowe,
  - > 46,94 zł - na ubezpieczenie chorobowe,
  - > 46,94 zł - na Fundusz Pracy.

Ponadto osoby te muszą, po samodzielnym ustaleniu stopy procentowej, opłacić składki na ubezpieczenie wypadkowe. Najczęściej wynosi ona 1,67 proc. podstawy wymiaru. Składka wyniesie więc 31,99 zł.

Osoby prowadzące firmy płacą też składki na ubezpieczenie zdrowotne. Podstawą ich wyliczenia od marca tego roku jest 75 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku.

A zgodnie z obwieszczeniem prezesa GUS z 19 stycznia 2009 r. ta płaca wyniosła 3322,09 zł.

Podstawą naliczania składki zdrowotnej jest kwota wynosząca co najmniej 2491,56 zł. Składka stanowi 9% tej kwoty. Jej wysokość wynosi 224,24 zł. Przedsiębiorcy za styczeń i luty opłacili niższą składkę zdrowotną, która wynosiła 215,35 zł. To dlatego że była naliczana jeszcze na starych zasadach jako 9% z 2392,76 zł, czyli 75 proc. przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w III kwartale 2008 r., włącznie z wypłatami z zysku.

Od marca firmy z tytułu opłacania wszystkich składek płacą do ZUS 839 zł (614,78 zł z tytułu składki emerytalnej, rentowej, chorobowej, na Fundusz Pracy, składki wypadkowej + 224,24 zł składki zdrowotnej).

Ulga dla debiutujących

Ponieważ jednak dla osób debiutujących w biznesie kwota ta może stanowić wysokie obciążenie, ustawodawca wprowadził dla nich specjalne rozwiązanie. Wybrane osoby, które rozpoczynają prowadzenie swojej firmy 25 sierpnia 2005 r. lub później, mogą korzystać z ulgi w opłacaniu składek do ZUS. Przez pierwsze dwa lata od daty rozpoczęcia wykonywania działalności opłacają składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe (dobrowolna) od preferencyjnej podstawy wymiaru. Nie opłacają składek do Funduszu Pracy.

Podstawa do obliczenia składek jest zdecydowanie niższa niż ta, którą opłacają osoby już prowadzące działalność. Wynosi nie 60% przeciętnego wynagrodzenia, ale 30% minimalnego wynagrodzenia (przez cały 2009 r. 382,80 zł, tj. 30% z kwoty 1276 zł). Początkują-

cy biznesmen zapłaci więc do ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia 113,46 zł. Dodatkowo - 224,24 zł z tytułu składki zdrowotnej. Miesięczny koszt prowadzenia firmy takiej osoby wyniesie więc łącznie niecałe 337,70 zł miesięcznie, a nie tak jak dla pozostałych osób prowadzących działalność 839 zł.

Trzeba zaznaczyć, że wszystkie te wartości obliczone są od aktualnie obowiązującej podstawy naliczania składek i kwoty minimalnego wynagrodzenia za 2009 r. (zmienia się co roku). W przyszłości będą różne podstawy naliczania składek (w związku z tym ich kwoty) i poziom minimalnej płacy. Jednak ulga - ze względu na różnicę podstawy wymiaru składek - zawsze będzie znacząca.

Nie dla wszystkich

Preferencyjne składki na ubezpieczenia społeczne mogą opłacać osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, w tym wspólnicy spółki cywilnej. Także wykonywanie wolnego zawodu (np. adwokata, lekarza) stanowi działalność gospodarczą i te osoby też mogą korzystać z ulgi.

Z preferencyjnych zasad opłacania składek nie mogą korzystać wspólnicy spółek jawnych, komandytowych lub partnerskich oraz jednoosobowy wspólnik spółki z o.o., a także twórcy i artyści.

Z ulgi mogą skorzystać osoby, które nie prowadzą obecnie działalności gospodarczej ani nie prowadziły jej w ciągu ostatnich 60 miesięcy. Nie można więc zamknąć prowadzonej firmy i założyć nową, chcąc skorzystać z możliwości opłacania niższych składek.

Z możliwości skorzystania z ulgi wykluczone są osoby, które prowadząc firmę wykonywałyby działalność dla

byłego pracodawcy, na rzecz którego w roku założenia firmy (lub poprzednim) wykonywały czynności wchodzące w zakres aktualnie prowadzonej działalności, na podstawie stosunku pracy albo spółdzielczego stosunku pracy.

Jak zgłosić się do ZUS

Fakt rozpoczęcia wykonywania działalności trzeba zgłosić w ZUS. W tym celu należy złożyć zgłoszenie płatnika składek i zgłosić do ubezpieczeń siebie jako ubezpieczonego. Zgłoszenia płatnika składek dokonuje się przez złożenie formularza (dostępne na stronie www.zus.pl trzeba kliknąć na link Formularze w dziale Baza Wiedzy, a następnie na link Wzory formularzy ubezpieczeniowych):

> ZUS ZFA - zgłoszenie płatnika składek osoby fizycznej lub

> ZUS ZPA - zgłoszenie płatnika składek osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (gdy działalność jest prowadzona w ramach spółki cywilnej).

Wspólnicy spółki cywilnej mogą być płatnikami składek sami za siebie (składają wtedy formularz ZUS ZFA) lub płatnikiem składek za nich może być spółka (wtedy składa formularz ZUS ZPA).

Zgłoszenie płatnika trzeba złożyć w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych we właściwej jednostce ZUS.

Zgłoszenia siebie jako osoby ubezpieczonej do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, wypadkowego i zdrowotnego też należy dokonać w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń (tj. od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności). W tym celu trzeba złożyć formularz ZUS ZUA.

Kto może uzyskać unijną dotację na własny biznes

Osoby, które myślą o założeniu własnej firmy, mogą też ubiegać się o pieniądze na ten cel z funduszy UE. Taka dotacja jest wyższa niż z urzędu pracy. Osoba, która się o nią ubiega, nie musi też być zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna.

Osoby zakładające własne firmy mogą ubiegać się o 40 tys. zł unijnej dotacji na rozpoczęcie działalności. Wsparcie na założenie firmy jest pomocą bezwrotną, pod warunkiem że przedsiębiorstwo przetrwa na rynku rok. Kwota dofi-

nansowania, o którą ubiega się przyszły przedsiębiorca, może być oczywiście niższa. Wysokość wsparcia jest uzależniona od wykazania rzeczywistych potrzeb związanych z uruchomieniem planowanej działalności gospodarczej. Przedsiębiorca, który założy firmę za środki z UE, przez pół roku może dodatkowo otrzymywać tzw. wsparcie pomostowe w wysokości nieprzekraczającej kwoty płacy minimalnej.

Wypłata unijnych dotacji jest przewidziana w ramach Działania 6.2

Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego traktuje to działanie jako jeden z najważniejszych mechanizmów antykrzysowych. Resort szacuje, że w 2009 r. zostanie wypłacone ponad 4 tys. dotacji o łącznej wartości ponad 160 mln zł.

Dla kogo dotacja

O dotację na własny biznes może starać się każda osoba fizyczna, która ma

Ciąg dalszy na stronie 20

Ciąg dalszy ze strony 19

pomysł na własną działalność, ale brakuje jej środków na jego realizację. Osoba ubiegająca się o dofinansowanie nie może mieć zarejestrowanej działalności gospodarczej w okresie dwunastu miesięcy poprzedzających przystąpienie do projektu ani posiadać zaległości w zapłacie podatków lub składek ubezpieczenia społecznego. Nie może przeciwko niej toczyć się postępowanie sądowe, administracyjne albo egzekucyjne dotyczące niespłaconych zobowiązań.

Wsparcie w ramach PO KL jest kierowane przede wszystkim do wybranych grup docelowych. W przypadku Działania 6.2 są to w szczególności:

- > osoby trwale długotrwale bezrobotne, czyli pozostające bez zatrudnienia przez co najmniej 12 kolejnych miesięcy w ciągu dwóch lat przed przystąpieniem do projektu,
- > osoby mające trudności z wejściem lub utrzymaniem się na rynku pracy, a zgodnie ze Szczegółowym opisem Priorytetów PO KL są nimi zwłaszcza:
  - kobiety powracające lub wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy po przerwie

spowodowanej urodzeniem i wychowaniem dzieci,

- osoby do 25 lat i po 45. roku życia,
- niepełnosprawni,
- zamieszkujący gminy wiejskie i wiejsko-miejskie oraz miasta do 25 tys. mieszkańców.

W związku z kryzysem Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zamierza poszerzyć grupę docelową Działania 6.2 o pracowników objętych programem zwolnień monitorowanych.

Instytucje, które włączają do swoich projektów osoby zagrożone zwolnieniami, będą miały większe szanse na przyznanie dofinansowania i realizację projektów szkoleniowych w ramach Działania 6.2.

Trzeba również pamiętać o tym, że Działanie 6.2 PO KL jest realizowane w ramach tzw. komponentu regionalnego. Wytyczne dotyczące udzielania pomocy na rozwój przedsiębiorczości są więc tworzone w regionach, a więc szczegółowe zasady ustalania grup docelowych w poszczególnych województwach mogą się różnić. Każde województwo w swoim regionalnym planie działania może ustalić własne kryteria dostępu

i kryteria strategiczne. Na przykład w woj. zachodniopomorskim w pierwszym tegorocznym konkursie największą szansę na otrzymanie dofinansowania mieli wnioskodawcy, którzy włączyli do swoich projektów pracowników zwalnianych ze stoczni szczecińskiej.

Również firmy szkoleniowe mają dużą elastyczność w doborze uczestników projektów. Każda z nich ma prawo zawęzić grupę docelową. Ponadto przy doborze uczestników do projektu ważniejszy niż ich wiek czy status zawodowy jest dobry pomysł na biznes, bo to on gwarantuje powodzenie całego przedsięwzięcia.

Ważne!

Nie ma znaczenia status zawodowy osoby ubiegającej się o dotację. Może być nią osoba pracująca (jednak po zakwalifikowaniu się do projektu musi rozwiązać umowę o pracę), jak i pozostająca bez pracy lub bezrobotna. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy realizator projektu zawęził grupę docelową do osób zarejestrowanych jako bezrobotne. Wówczas do projektu mogą się zgłaszać jedynie osoby posiadające taki status.

Jak ubiegać się o unijne wsparcie

Osoba starająca się o dotację musi zgłosić udział w projekcie realizowanym przez jednego z tzw. operatorów. Są to instytucje szkoleniowe, które w ramach Działania 6.2 PO KL otrzymały na ten cel unijne środki.

Operatorzy są odpowiedzialni za rekrutację uczestników do projektu, zapewnienie im szkoleń i doradztwa oraz wybór osób, które staną się ostatecznymi beneficjentami, tzn. otrzymają dotację. Teoretycznie operatorem może być każda instytucja.

Wybór operatora

Zgodnie z kryteriami dostępu Działania 6.2 operator powinien posiadać doświadczenie szkoleniowe w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej lub w przyznawaniu środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości. Firmy-operatorzy są wybierani w konkursach przeprowadzanych przez tzw. instytucję pośredniczącą II stopnia, czyli w zależności od województwa przez wojewódzkie urzędy pracy lub urzędy marszałkowskie. Zamieszczają one wykazy lokalnych operatorów na swoich stronach internetowych. Operatorzy natomiast publikują ogłoszenia o przeprowadzanej

rekrutacji w środkach masowego przekazu i internecie.

Warunki rekrutacji są określone przez firmę, która ją przeprowadza. Można wziąć udział w kilku rekrutacjach organizowanych przez różnych operatorów z jednego województwa. Jednak w momencie podpisania deklaracji uczestnictwa w projekcie realizowanym przez konkretnego operatora, należy zrezygnować z udziału w rekrutacji do innych projektów realizowanych w ramach Działania 6.2 PO KL. Osoba zamierzająca założyć działalność gospodarczą składa oświadczenie, że nie ubiega się o przyznanie środków publicznych na ten cel w innym podmiocie lub instytucji.

Najpierw wniosek

Rekrutacja odbywa się na podstawie przesłanych operatorowi wniosków aplikacyjnych. Formularz można pobrać ze strony internetowej operatora projektu bądź w jego biurze. Następnie należy go wypełnić i złożyć we wskazanym miejscu i terminie. Wniosek nie wymaga żadnych załączników. Zawiera informacje o potencjalnym beneficencie, opis planowanego przedsięwzięcia oraz wymagane przez niego oświadczenia.

Przed złożeniem wniosku warto dokładnie zapoznać się z dokumentacją konkursową, którą każdy z operatorów zamieszcza na swojej stronie internetowej. Operatorzy zapisują w nich szczegółowe, właściwe tylko dla siebie zasady rekrutacji. Regulamin może też zawierać inne informacje, np. wykluczenia, którym podlega zgłaszany pomysł na własny biznes. Przeprowadzenie rekrutacji do projektu nie jest łatwym przedsięwzięciem, ponieważ zainteresowanie unijnymi dotacjami jest ogromne. Np. do łódzkiej Fundacji Inkubator zgłosiło się 544 chętnych. Firma mogła zakwalifikować do projektu tylko 35 osób, a jedynie 25 spośród nich otrzymała dotację. Do Działdowskiej Agencji Rozwoju wpłynęło natomiast 665 wniosków. Do części szkoleniowej projektu zakwalifikowano 200 osób. Dofinansowanie otrzyma 120 z nich.

Jak przebiega ocena

Ocena zgłoszeń odbywa się w dwóch etapach. Najpierw dokonywana jest ocena formalna wniosku. Standardowo sprawdzane jest przede wszystkim to, czy kandydat spełnia tzw. kryteria dostępu (na przykład czy mieszka na terenie powiatu, który jest objęty zasięgiem danego projektu szkoleniowego). Pod-

czas tegorocznej rekrutacji zdarzały się przypadki odrzucania wniosków o przyznanie dofinansowania z powodu prostych błędów formalnych. Udziału w projekcie pozbawiał np. brak podpisu na każdej stronie wniosku, a kandydatom nie dano szansy uzupełnienia tych braków formalnych. Dlatego warto dołożyć wyjątkowej staranności przy wypełnianiu wniosku i w przypadku każdej wątpliwości konsultować się z pracownikami firmy-operatora.

Drugim etapem oceny wniosku jest ocena merytoryczna. Zazwyczaj dokonuje jej kilkusobowa komisja rekrutacyjna. Oceniane jest wykształcenie, doświadczenie zawodowe, dodatkowe kwalifikacje i umiejętności związane z profilem planowanej działalności. Operatorzy projektu mają dużą elastyczność w przyznawaniu punktów za wartość merytoryczną wniosku. Już na etapie rekrutacji do projektu oceniany jest pomysł na biznes, m.in. pod kątem realności, trwałości i innowacyjności.

Firmy rekrutujące do projektów podkreślają, że bardzo ważna jest znajomość rynku i konkurencji oraz posiadanie przemyślanego pomysłu na biznes. Takie wnioski już na etapie selekcji dają gwarancję udanego przedsięwzięcia biznesowego, które bez problemu utrzyma się na rynku przynajmniej przez wymagany okres 12 miesięcy. W warunkach kryzysu nie bez znaczenia jest także to, czy planowana działalność będzie stanowiła trwałe źródło utrzymania wnioskodawcy.

Autorzy wyselekcjonowanych zgłoszeń mogą zostać poddani testom predyspozycji psychologicznych do prowadzenia działalności gospodarczej. Z kandydatem zwykle przeprowadzana jest także rozmowa kwalifikacyjna. Na podstawie uzyskanej punktacji tworzone są listy rankingowe kandydatów, które operatorzy mają obowiązek zamieszczać na swoich stronach internetowych.

Szkolenia i doradztwo

Osoby, które zakwalifikują się do projektu, podpisują deklarację udziału w nim i zostają dopuszczone do dalszego postępowania. Obejmuje ono szkolenia z zakresu przedsiębiorczości oraz indywidualne i grupowe doradztwo dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej.

Czas trwania i intensywność szkoleń różni się w przypadku poszczególnych operatorów. Na przykład Centrum Doradztwa i Szkoleń Europrojekt zaofe-

rowało swoim uczestnikom 108 godzin szkoleń grupowych i 30 godzin wsparcia indywidualnego. Natomiast Fundacja Inkubator osiem dni szkoleń i pięć godzin indywidualnego doradztwa. Warunkiem uzyskania dotacji jest uczestniczenie w całym bloku szkoleniowym, na który składa się kilka modułów. Uczestnicy uczą się, jak założyć własną firmę, poznają podstawową wiedzę o przedsiębiorczości, podatkach, marketingu, systemie ubezpieczeń. W wyjątkowych sytuacjach, np. gdy operator uzna, że uczestnik ma wystarczającą - z racji posiadanego wykształcenia lub ukończonego kursu - wiedzę, może być zwolniony z części lub całego szkolenia.

Wspólnym elementem szkoleń organizowanych przez wszystkich operatorów jest przygotowanie przyszłych przedsiębiorców do samodzielnego napisania biznesplanu. Odbyna się to w części szkolenia, realizowanej w formie doradztwa najpierw grupowego, a następnie indywidualnego. Każdy uczestnik ma swojego opiekuna - doradcę biznesowego. Uczestnicy otrzymują gotowy wzór - formularz biznesplanu.

Można go odszukać na stronach internetowych wojewódzkich urzędów pracy i urzędów marszałkowskich jako załącznik do dokumentacji konkursowej Działania 6.2 PO KL. Udostępniają go na swoich stronach internetowych niektórzy operatorzy. Jest dostępny na przykład na stronie: www.altum.pl w zakładce: Kapitał dla przedsiębiorczych. Właśnie na podstawie oceny biznesplanu zapada decyzja o przyznaniu bądź odmowie przyznania unijnej dotacji uczestnikowi szkolenia. Przyszły przedsiębiorca musi opisać w nim planowane przedsięwzięcie, przewidywaną formę organizacyjno-prawną oraz formę rozliczeń z urzędem skarbowym.

Musi umieć wskazać głównych konkurentów na rynku i zastanowić się, jaka będzie ich reakcja na uruchomienie nowego przedsięwzięcia oraz wprowadzenia produktu lub usługi na rynek. Powinien wykazać, w jaki sposób jego produkt lub usługa różni się od produktów konkurencji i na czym polega jego przewaga. Autor biznesplanu powinien opisać także zaplanowaną politykę cenową, oszacować wielkość sprzedaży i przewidywane przychody, zasoby przedsiębiorstwa oraz źródła jego finansowania.

Z tym właśnie starający się o do-

tację mają zazwyczaj największe problemy. Sprawia im trudność właściwe określenie zakresu inwestycji, realnych prognoz cen oraz liczby przewidywanych odbiorców, dostosowanej do wielkości lokalnego rynku. Mają też problemy z udowodnieniem zasadności zakupów. Doradcy współpracujący z firmami-operatorami twierdzą, że standardowy dla Działania 6.2 formularz biznesplanu nie jest dokumentem bardzo trudnym, tylko wymaga dużej precyzji. Zawiera kilka punktów, które w odniesieniu do początkujących przedsiębiorców są wątpliwe. Muszą oni na przykład dokładnie rozpiścić koszty finansowe zaciąganych kredytów, a także uwzględnić zmiany stanu produktów czy wzrost i spadek zapasów. W takich przypadkach indywidualni doradcy radzą uczestnikom projektu wpisywać kwoty zerowe.

Na co można przeznaczyć środki z dotacji

Dotacje można przeznaczyć na rozpoczęcie dowolnego rodzaju działalności gospodarczej. Istnieją jednak pewne wyłączenia. Nie można otrzymać wsparcia na działalność w sektorze rybactwa i akwakultury oraz na działalność rolniczą związaną z przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych.

Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej może być przeznaczona na sfinansowanie pierwszych wydatków umożliwiających funkcjonowanie nowo powstałego przedsiębiorstwa. Należy ją wydatkować w okresie trzech miesięcy od podpisania umowy z operatorem. W uzasadnionych przypadkach termin ten jednak może być przedłużony.

Głównie inwestycje

Dotacja jest przeznaczona przede wszystkim na pokrycie wydatków inwestycyjnych (w tym m.in. na środki transportu, składniki majątku trwałego, koszty prac remontowych i budowlanych, które mają charakter dostosowania budynków, pomieszczeń lub miejsca pracy do potrzeb prowadzonej działalności gospodarczej) i na środki obrotowe, w szczególności zakup surowców i materiałów (max. 40% dotacji). Muszą to być wydatki niezbędne do prowadzenia wybranej działalności gospodarczej.

„Gazeta Prawna”, kwiecień 2009 r.

SPRZEDAM/KUPIĘ DZIAŁKĘ - DOM

Sprzedam działkę rolną o powierzchni 25 arów w Borku Starym.
(324/3) **Tel. 017 22-98-547**

Sprzedam pilnie działkę o powierzchni 50 arów w Hermanowej. Cena do uzgodnienia.
(325/3) **Tel. 692-302-714**

Sprzedam działkę rolną o powierzchni 1,49 ha wraz z lasem w Kielnarowej (dojazd możliwy od strony Matysówki).
(326/2) **Tel. 888-881-565; 017 852-50-42**

Sprzedam duży dom w surowym stanie na działce 6 arów w Tyczynie, ul. Zagrody.
(327/2) **Tel. 017 22-99-526**

Sprzedam działkę o pow. 76 arów w Tyczynie - Rudawki. Cena do uzgodnienia.
(328/2) **Tel. 017 86-23-775; 86-57-841**

Sprzedam działkę o pow. 16 arów w Tyczynie, ul. Zagrody.
(329/2) **Tel. 889-098-552**

Sprzedam działki o pow. 23 ary obok drogi Budziwój - Tyczyn i o powierzchni 28 arów na Zagrodach w Tyczynie - Zagrody.
(330/1) **Tel. 017 22-99-727**

Sprzedam działkę rolną w Budziwoju o pow. 25 arów. Cena do negocjacji.
(331/1) **Tel. 788-952-304**

Sprzedam działkę rolną w Kielnarowej o pow. 55 arów z możliwością zabudowy. Cena 4 tys. zł za ar.
(332/1) **Tel. 017 22-98-028**

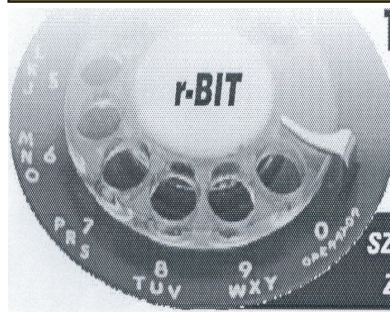
SZUKAM PRACY / DAM PRACĘ

Posprzątam dom, wyczyszczę okna.
(124/1) **Tel. 791-450-543**

Technik farmaceutyczny z 5-letnim stażem, podjęcie pracy.
(125/1) **Tel. 601-693-409**

Zainteresowani umieszczeniem oferty na naszych łamach, proszeni są o osobisty kontakt z redakcją - UM pok.24.
Oferty „Szukam pracy”, „Dam pracę” i „Sprzedam/kupię działkę, dom” - w Gminie Tyczyn, są bezpłatne.

OGŁOSZENIA

Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 94-34
Medyczna 94-39

*szukasz informacji...
zadzwoń do „r-BIT-u”*

Fotografia ślubna - wideofilmowanie

Tel. 513-978-654

Firma UNIT

Oferuje naprawy pojazdów:

- > mechanika
- > elektromechanika
- > naprawa rozruszników i alternatorów
- > montaż zamków centralnych

Antoni Plodzień Tel. 017 22-99-536; 693-873-976

Pokój do wynajęcia w Kielnarowej.

Tel. 017 22-98-401

Sprzedam ziemię wraz z dowozem i wyrównaniem.

Tel. 502-385-387

Sprzedam MAZDĘ 323 Proteige, rok prod.1991, benzyna, przebieg 130 tys. km. Cena 2.500 zł (do uzgodnienia).
Tel. 694-233-150

Nawiążę współpracę lub wynajmę pomieszczenia ok. 80m² na stolarnię z lakiernią lub warsztat samochodowy w Kielnarowej.

Tel. 667-777-571

Gminna Spółdzielnia „Sch” w Tyczynie

posiada jeszcze do sprzedaży nowe mieszkania (40-55 m²) beczynszowe, w budynku 2-kondygnacyjnym na Osiedlu Pułanek w Tyczynie.

Piwnica i miejsce parkingowe - GRATIS.

Kontakt pod nr telefonu:

017 22-19-369; 606-709-826

GŁOS TYCZYNA

- dwutygodnik. Redaguje Kolegium w składzie: **Jerzy J. Fafara** - redaktor naczelny, **Alicja Kustra**, **Marta Leniart**, **Zofia Matys**, **Barbara Samolewicz**, **Kazimierz Szczepański**, **Halina Złamaniec**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka

Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 017 22-19-310, e-mail: glos@intertele.pl ; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 017 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiestacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

